

Praktikhåndbog

Pædagoguddannelsen i Aalborg og Hjørring, januar 2013

PÆDAGOG

Indhold

INTRODUKTION.....	4
LÆSEVEJLEDNING	4
DEL 1	6
1.1 PÆDAGOGUDDANNELSEN	6
Vekseluddannelse.....	7
At være ansat og at være under uddannelse	8
Roller og samarbejde i praktikken.....	9
Generelle forventninger til den studerende.....	9
Opgaven som studievejleder	9
Opgaven som praktikvejleder.....	9
Kurser for praktikvejleder:.....	10
1.2 PRAKTIKKENS TRE PERIODER OG PROGRESSION	11
Deltagelsespligt (mødepligt) i praktikperioderne.....	11
Kompetencemål:	12
Centrale kundskabs- og færdighedsområder:	12
Praktikperiodernes samlede progression:	13
DEN STUDERENDES KONKRETE LÆRINGSMÅL.....	14
PRAKTIKDOKUMENTET	17
1.3 PRAKTIKTILRETTELÆGGELSE - UDDANNELSESSAMARBEJDE	19
Praktikstedsbeskrivelse og uddannelsesplan.	19
Praktikforberedelse	19
Researchdagene:.....	19
Praktikinformationsmøde	20
Godkendelse af læringsmål.....	21
Målmøde - "Tre-partsmøde"	21
Studiedage	22
Studiedagene tilrettelægges derfor på flg. grundlag:.....	23
Studiegrupper.....	23
Løbende kontakt.....	24
Midtvejs-status.....	24
Inden mødet:.....	25
Efter mødet:	25
Vurdering af praktikken.....	26
DEL 2 - DE ENKELTE PRAKTIKPERIODER	28
1. PRAKTIKPERIODE - DEN PÆDAGOGISKE RELATION	28
Centrale kundskabs- og færdighedsområder	28
Faglige kompetencemål	28
1. PRAKTIKPERIODE - PRAKTIKFORBEREDELSE	28
1. praktikperiode - Læringsmål for praktikforberedelse.....	28
1. praktikperiode - Tilrettelæggelse af praktikforberedelse	29
1. PRAKTIKPERIODE - STUDIEDAGE.....	30
Fag der bidrager til studiedagene	30
1. praktikperiode - Læringsmål for studiedagene	30
1. praktikperiode - Tilrettelæggelse af studiedage.....	30
2. PRAKTIKPERIODE - DEN PÆDAGOGISKE INSTITUTION	31
Centrale kundskabs- og færdighedsområder	31
Faglige kompetencemål	31
2. PRAKTIKPERIODE - PRAKTIKFORBEREDELSE	31
2. praktikperiode - Læringsmål for praktikforberedelse.....	31
2. praktikperiode - Tilrettelæggelse af praktikforberedelse	32

2. PRAKTIKPERIODE - STUDIEDAGE.....	32
2. praktikperiode - Læringsmål for studiedage	32
2. praktikperiode - Tilrettelæggelse af studiedage.....	33
3. PRAKTIKPERIODE – DEN PÆDAGOGISKE PROFESSION	34
3. praktik – Centrale kundskabs- og færdighedsområder	34
3. praktik – Faglige kompetencemål:	34
3. PRAKTIKPERIODE OG SPECIALISERINGEN.....	34
3. PRAKTIKPERIODE – PRAKTIKFORBEREDELSE	36
3. PRAKTIKPERIODE – STUDIEDAGE	39
DEL 3 – OVERSIGTER.....	40
DEL 4 – ØVRIGE FORHOLD.....	44
PRAKTIKPLADSER.....	44
<i>Praktikpladsernes etablering og fordeling:</i>	44
<i>Sygdom i praktikken</i>	44
<i>Ferie i praktikken</i>	45
<i>Tavshedspligt - etik og moral</i>	45
<i>Børneattest og straffeattest</i>	45
PRAKTIK I UDLANDET.....	45
DEL 5 - VÆRKTØJSKASSE.....	47
MÅLGODKENDELSESDOKUMENT.....	48
VEJLEDNINGSDOKUMENTATION	50
<i>Procesjournal</i>	51
BEK. OM UDDANNELSEN TIL PROFESSIONSBACHELOR SOM PÆDAGOG. BILAG 8	52

Introduktion.

Denne praktikhåndbog er gældende fra praktikperioden som starter 1. februar 2013. Arbejdet med at skabe en fælles praktikhåndbog for uddannelserne i Hjørring og Aalborg er foregået i løbet af 2012. I denne overgangsfase mellem gammel og ny praksis kan der være elementer som ikke er fuldt implementeret.

Vi har med praktikhåndbogen forsøgt at skabe et redskab, som kan blive omdrejningspunkt for et fortsat og udviklingsorienteret samarbejde omkring praktikken. Derfor skal Praktikhåndbogen også ses som en invitation til løbende dialog om pædagoguddannelsen og praktikken som et helt centralt uddannelseselement.

Læsevejledning

Første del af Praktikhåndbogen drejer sig om praktikkens grundlæggende bestemmelser, vilkår og rammer. Her beskrives det konkrete uddannelsesmæssige samarbejde mellem praktikstederne, de studerende og uddannelsesstederne. Og man vil kunne informere sig om de opgaver, funktioner og aktiviteter, der ligger udenom og indeni praktikken – fra praktikforberedelse til afsluttende praktikvurdering.

Praktikhåndbogens del 2 fokuserer på den enkelte praktikperiode. Som noget nyt er der her bl.a. udarbejdet læringsmål for praktikforberedelse og studiedage. Et af formålene med disse læringsmål er at give et større indblik i, hvilke forudsætninger de studerende møder praktikken med.

I del 3 kan man finde centrale oversigter – over bekendtgørelsesmæssige krav samt skema med kort præcisering af opgaver og ansvar.

Fjerde del indeholder i kortfattet form øvrige forhold, som er/kan være af betydning for praktikken. Endelig afsluttes Praktikhåndbogen med en "Værkstøjskasse", som indeholder dokumenter, blanketter og modeller, som måske kan være med til at facilitere udførelsen af praktikkens opgaver for både studerende, praktikvejledere og studievejledere.

Yderligere information om pædagoguddannelsens praktik kan findes på UCN's hjemmeside:
<http://www.ucn.dk/uddannelser/paedagog/uddannelsens-indhold/praktik/praktikinformatiion>

Praktikken varetages i Aalborg af:

Sekretær Birthe Vestergaard, bdv@ucn.dk tlf. 72694212

Praktikkoordinator Ana Lisa Valente, alv@ucn.dk 72690524

Praktikken varetages i Hjørring af:

Sekretær Helle Allan, hea@ucn.dk tlf. 72696218

Praktikkoordinator Karsten Skytte, kbs@ucn.dk tlf. 72690546

DEL 1

1.1 Pædagoguddannelsen

Pædagoguddannelsen refererer til lov nr. 315 af 19/04/2006 om uddannelse til professionsbachelor som pædagog. Det fremgår heraf, at den studerende gennem uddannelsen skal udvikle teoretisk viden og praktiske færdigheder med henblik på bl.a. at kunne:

- *indgå i professionelle relationer med børn, unge og voksne brugere og samarbejde med, vejlede og støtte disses forældre og pårørende,*
- *tilegne sig og gøre brug af relevante teorier og metoder i pædagogisk praksis,*
- *tilrettelægge, udføre og koordinere pædagogisk begrundede aktiviteter og processer,*
- *analysere, evaluere, dokumentere og udvikle pædagogisk praksis samt deltage i kvalitets- og udviklingsarbejde. (Lov nr. 315, § 1)*

Disse kompetencer tilegner den studerende sig under uddannelsen på uddannelsesinstitutionen og under praktikuddannelsen. I den forbindelse peger loven på betydningen af, at der er sammenhæng mellem praktikuddannelsen og uddannelsen på uddannelsesinstitutionen.

I bekendtgørelsens bilag 7 uddybes sammenhængen mellem praktikuddannelsen og undervisningen på uddannelsesinstitutionen:

Praktikuddannelsen bidrager til uddannelsens målsætning ved at tilvejebringe basis og ramme for professionsbaseret viden, forståelse og færdigheder som grundlag for professionel handling. Praktikuddannelsen og undervisningen på uddannelsesinstitutionen udgør to forskellige, gensidigt supplerende læringsrum, hvor flere vidensformer i samspil kan kvalificere den studerendes læring og videnskabelse.

Udgangspunktet for den studerendes læring er deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion vedrørende samspillet mellem pædagog, institution og profession. Praktikuddannelsen udgør rammen for den studerendes praktiske øvelser og er felt for den studerendes egen undersøgelse af den pædagogiske profession og professionens brugergrupper.

Ved pædagoguddannelsen på UCN lægger vi særligt vægt på at skabe sammenhæng mellem læring i praktik og læring på uddannelsesinstitutionen ved at betragte uddannelsen som bestående af to forskellige men gensidigt supplerende læringsrum.

Som læringsrum giver praktikken muligheder for, at den studerende kan tilegne sig viden, færdigheder og kompetencer gennem deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion.

Vekseluddannelse

”Praktikuddannelsen og undervisningen på uddannelsesinstitutionen udgør to forskellige, gensidigt supplerende læringsrum, hvor vidensformer i samspil kan kvalificere den studerendes læring og videnskabelse.”

(Bek. nr. 1122, bilag 7)

Pædagoguddannelsen er en vekseluddannelse, hvor ca. 2/3 foregår på uddannelsesinstitutionen og 1/3 på praktikinstitutioner. Hensigten med vekseluddannelsen er at uddannelsesinstitution og praktikinstitutioner gensidigt kan bidrage til at skabe forudsætninger for varetagelse af pædagogisk arbejde og grundlag for videreuddannelse.

Praktikuddannelsen kan som nævnt beskrives som et særligt læringsrum, hvor den studerende gennem deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion skaber sig viden, forståelse og færdigheder ved at undersøge praksis og ved at øve sig i praksis.

I praktikken skal den studerende have mulighed for at tilegne sig færdigheder og handlekompetence i praksis. Den studerende skal endvidere kunne udforske praksis, og gennem analyse og refleksion tilegne sig indsigt i, viden om og forståelse af praksis.

På uddannelsesinstitutionen skal den studerende have mulighed for at tilegne sig viden og teori som basis for at udforske, forstå, reflektere og agere i praksis. Forenklet kan man sige, at det med uddannelsens teorier, metoder og begreber bliver muligt for den studerende at sætte ord på den pædagogiske profession og blive bevidst om egen læring.

Praktikken kan bidrage til uddannelsen med problemstillinger, viden og metoder, som kan medvirke til den studerendes refleksion i og udenfor praktikken og til at skabe professionsrelevant undervisning.

Praktik og undervisning på uddannelsesinstitutionen skal således ikke ses som to adskilte og isolerede processer. Begge aktiviteter bidrager gensidigt til den studerendes læring.

At være ansat og at være under uddannelse

Praktikken har grundlæggende to elementer: Studier og arbejde, som reguleres på hvert sit grundlag:

- Den studerende er under uddannelse og skal vurderes (godkendes) for at kunne fortsætte sin uddannelse
- Den studerende deltager i det daglige arbejde på praktikstedet og er under de ”lønnede praktikker” *ansat* ved praktikstedet med de rettigheder og pligter, der er forbundet hermed.

Pædagoguddannelsen indgår som aktør i den del af praktikken som drejer sig om det studiemæssige forhold. Disse er grundlæggende reguleret af bekendtgørelsen. I bekendtgørelsen fremgår bl.a. kravene til de studerendes læring (de faglige kompetencemål og CKF'er), krav til uddannelsens forberedelse af de studerende, samt vejledning og undervisning af studerende før og undervejs i praktikken.

Det ansættelsesmæssige forhold reguleres af overenskomster og andre gældende regler på arbejdsmarkedet. En studerende, der er ansat i lønnet praktik, er derfor ansat med de samme ansættelsesmæssige rettigheder og pligter som andre kolleger.

Pædagoguddannelsen er ikke aktør i forhold til den ansættelsesmæssige del af praktikken. Dette er en sag for arbejdsgiverne og de faglige organisationer.

Praktikkoordinatoren skal dog altid kontaktes, hvis det skulle ske, at praktikstedet kommer i den situation, at man må afskedige en studerende på grund af, at denne ikke overholder ansættelseskontrakten (det kan eksempelvis være, hvis den studerende udebliver uden at sygemelde sig eller på anden vis udviser en adfærd, der er uforenelig med acceptabel adfærd på institutionen).

I første praktik er den studerende *ikke ansat* og er derfor ikke underlagt samme ansættelsesbetingelser, som det øvrige personale på institutionen. Den studerende er ikke en del af institutionens normering og skal således ikke opfattes som *arbejdskraft*. Alligevel har den studerende jf. Bek. nr. 1122, § 18 og 19 *deltagelses- og mødepligt*. Den studerende indgår endvidere i den institutionelle kontekst, hvilket betyder at man lever op til de gældende regler og forventninger på institutionen.

Roller og samarbejde i praktikken

Tre parter samarbejder om pædagoguddannelsens praktik: Den studerende, uddannelsesinstitutionen og praktikinstitutionen. På uddannelsesinstitutionen varetager en underviser (studievejleder) det konkrete samarbejde omkring den enkelte studerendes praktik. På praktikinstitutionen varetages vejledningen af en pædagogfaglig medarbejder (praktikvejleder). Når en studerende er i praktik, er det praktikinstitutionens leder, der er ansvarlig for uddannelsen (praktikken).

Generelle forventninger til den studerende

For alle tre praktikker er der en generel forventning om, at den studerende er nysgerrig, kreativ, spørgende, undrende, kritisk, indlevende, åben og modtagelig over for vejledning og supervision. Det skal fremhæves, at noget af det, vi i pædagoguddannelsen finder væsentligt, er, at den studerende kan *tage ansvar* og *blive engageret* i arbejdet og i samværet med fagets målgrupper i kortere eller længere perioder.

Opgaven som studievejleder

Studievejlederen varetager pædagoguddannelsens opgaver i forbindelse med den studerendes praktik. Det drejer sig om:

- Introduktion til praktik
- Vejledning omkring praktikdokumentet
- Møder med studerende vedrørende udarbejdelse af læringsmål
- Godkendelse af læringsmål.
- Midtvejs-status
- Samarbejde om eventuelle problemer og inddragelse i evt. tilpasning af praktikforløbet med henblik på den studerendes opnåelse af de konkrete læringsmål for praktikken, evt. i form af en handleplan
- Godkendelse af den studerendes praktik, herunder deltagelse i praktikvurderingsmøde mv. i forbindelse med afgivelse af indstillingen "betænkelig".

Studievejlederen arbejder ud fra uddannelsens faglige sigte og kravene til praktikken som de fremgår af bekendtgørelsen. Studievejlederen samarbejder med praktikkens aktører på et dynamisk og dialogisk grundlag, hvor respekten for aktørernes selvbestemmelse, perspektiver og forudsætninger er til stede.

Opgaven som praktikvejleder

Ifølge Bek. 1122, § 14 stk. 2 har praktikstedets ledelse "*ansvar for, at den studerende modtager praktikvejledning i overensstemmelse med de godkendte læringsmål, jf. § 15, stk. 2*"

Omfang og hyppighed af vejledning fremgår ikke af bekendtgørelsen. Det er pædagoguddannelsens forventning at den studerende modtager regelmæssig og uforstyrret vejledning, og at rammerne for vejledningen fremgår af institutionernes praktikstedsbeskrivelser.

Fra pædagoguddannelsens side anbefaler vi:

- at der i samarbejdet mellem studerende og vejleder ved praktikkens begyndelse udarbejdes en vejledningsplan, der præciserer vejledningsrammen - tidspunkter og visse planlagte indholdselementer.
- at dokumentation sikres i form af dagsordener og referater fra hver vejledning. Se værktøjskassen for forslag til vejledningsdokumentation.

Med henblik på samarbejdet om og kvalitetssikring af praktikken er det pædagoguddannelsens holdning, at der på praktikstederne skal kunne gives vejledning af pædagogisk uddannet personale.

Det forventes, at den pågældende vejleder har gennemført eller i forbindelse med praktikken påtænker at gennemføre praktikvejlederkurser, som tilrettelægges i Hjørring og Aalborg.

Kurser for praktikvejleder:

<http://www.ucn.dk/uddannelser/paedagog/uddannelsens-indhold/praktik/praktikinformatiion>

Rollen som praktikvejleder

At være praktikvejleder i en reflekterende praksis stiller bl.a. krav om at kunne iagttage og analysere samt instruere, rådgive, vejlede, supervisere og give feedback i forhold til praksissituationer.

Praktikvejlederen skal særligt være opmærksom på at stimulere den studerende til at gøre sig refleksioner – måske især i situationer med handletvang. Det gælder også i de situationer, hvor spændingsfeltet mellem tvivl og sikkerhed kommer til udtryk. Når tvivlrådigheden opstår hos den studerende, udfordres dennes praksisviden - og åbenhed, nysgerrighed, teoretisk inspiration og forundring bliver målet for vejledningen.

At være vejleder kræver, at man selv kan give faglige begrundelser for den praksis, man er i. I denne sammenhæng skal det understreges, at praktikvejlederen ikke nødvendigvis skal give en generel begrebsformidling (det er pædagoguddannelsens opgave), men snarere at man kan formidle de faglige begreber og begrundelser, der implicerer og udspringer af ens egen konkrete praksis.

Målet med vejledning er i høj grad at skabe muligheder for den studerendes forundring og refleksion og vejledningen vil derfor ofte bestå i at stille spørgsmål frem for at give svar. Samtidig må en praktikvejleder naturligvis også være beredt på både at kunne instruere og rådgive især i praktikperiodernes begyndelse.

Der kan være en indbygget konflikt i, at praktikvejlederen både har en støttende og en vurderende/kontrollerende rolle. Konflikten kan bestå i, at vejleder i processen både er positiv, læringsorienteret og fremadrettet, og samtidig af og til må konstatere, at målene ikke er nået og dermed til tider må give vurderinger, der får negativ betydning for den studerendes videre uddannelsesforløb. Dette er et vilkår, en praktikvejleder må leve med. Dette grundvilkår kan være vanskeligt at håndtere og kalder på et dialogisk samarbejde mellem praktikkens aktører.

1.2 Praktikkens tre perioder og progression

Praktikken afvikles over tre perioder.

1. praktikperiode afvikles på 2. semester og har en varighed på 47 dage og er ulønnet.
2. praktikperiode afvikles på 3. semester og har en varighed på 6 måneder og er lønnet.
3. praktikperiode afvikles på 6. semester og har en varighed på 6 måneder og er lønnet.

For hver af de tre perioder er der i Bekendtgørelse nr. 1122 fastlagt mål og indhold i form af faglige kompetencemål (FK-er) og centrale kundskabs- og færdighedsområder (CKF-er).

I første praktik er der tale om 10 uger + 2 dage. Det betyder, at der er 47 arbejdsdage på praktikstedet med et gennemsnitligt timetal på 6 timer + 5 studiedage. Første praktik er dermed 282 arbejdstimer.

I anden og tredje praktik er der tale om 26 uger, hvoraf to uger (=10 dage) er studiedage. Den studerende skal derfor være på praktikstedet i 24 uger med gennemsnitligt 32,5 time pr uge → 780 arbejdstimer.

Deltagelsespligt (mødepligt) i praktikperioderne

”Den studerende skal deltage i uddannelsen, som den tilrettelægges af uddannelsesinstitutionen i henhold til bekendtgørelsen. Som led i deltagelsespligten har den studerende mødepligt til uddannelsens 1. studieår og til praktikken”
(Bek. nr. 1122, § 18)

”Opfyldelses af deltagelsespligten i henhold til § 18 er en forudsætning for at kunne ...(...) få den enkelte praktik godkendt”
(Bek. nr. 1122, § 19, stk. 2)

Det fremgår ikke præcist af bekendtgørelsen, hvor meget fravær den studerende må have i en praktik. I forhold til den ansættelsesmæssige del af praktikken reguleres mødepligt efter de gældende regler på arbejdsmarkedet.

Kompetencemål:

Praktikkens kompetencemål betegner, hvilke konkrete færdigheder og kompetencer den studerende skal tilegne sig og udvikle gennem praktikforløbet. Kompetencemålene udtrykker således, hvad den studerende skal kunne ved afslutningen af praktikperioden.

Der eksisterer specifikke faglige kompetencemål for hver praktikperiode, som er beskrevet under henholdsvis 1., 2. og 3. praktikperiode i denne praktikhåndbog

Sammenhængen mellem de tre praktikperioders kompetencemål:

Kompetencemålene er et udtryk for de gradvist øgede krav til den studerendes handle-mæssige kompetencer fra praktik til praktik. Sigtet er, at den studerende gradvist bevæger sig mod at blive selvstændigt udøvende professionel.

Sideløbende hermed stiger kravene også til den studerendes analytiske færdigheder fra praktik til praktik – fra 1. praktikperiodes opsamling og refleksion over praksis over 2. praktikperiodes dokumentation og formidling til 3. praktikperiodes krav om videnskabelse på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder:

De centrale kundskabs- og færdighedsområder betegner praktikkens indhold og fastlægger dermed, hvad de studerende i særlig grad skal lære noget om i de enkelte praktikperioder. Det betyder ikke, at den studerende kun skal lære noget om det, som CKF'erne fastlægger, men at den studerende skal rette en særlig opmærksomhed på dette område. Dette skal ske under uddannelsen på praktikstedet og på uddannelsesinstitutionen i forbindelse med praktikforberedelse, studiedage og efterbearbejdning af praktikken.

De specifikke CKF'ere for hver praktikperiode er beskrevet under henholdsvis 1., 2. og 3. praktikperiode i denne praktikhåndbog

Desuden er der fastlagt generelle CKF'er for den samlede praktikuddannelse. Disse generelle CKF'er vedrører grundlæggende forhold om praktikstedets pædagogiske opgaver, mål og praksis, brugergruppe samt etiske og værdimæssige aspekter. Den studerende skal således tilegne sig viden, forståelse og færdigheder inden for disse områder uanset, hvilken praktikperiode der er tale om.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder:

- Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis
- Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk praksis
- Praktikstedets målgruppe(r) og dennes (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring
- Etik, værdier og menneskesyn
- Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis

Sammenhængen mellem de tre praktikperioders CKF'er:

De tre praktikperioders CKF'er skal ikke betragtes som tre separate og af hinanden uafhængige indholdsområder. Tværtimod skal CKF'erne betragtes som udtryk for en sammenhængende progression, hvor det indholdsmæssige felt for den studerendes læring udvides fra praktik til praktik, og hvor udgangspunktet for praktikkens indhold i alle tre praktikperioder er den pædagogiske relation. Dette udvides i 2. praktikperiode til også at omfatte de institutionelle aspekter af pædagogisk praksis, mens dette i 3. praktikperiode bredes ud til hele den pædagogiske profession.

Praktikperiodernes samlede progression:

Kompetencemålenes og CKF'ernes progressionskrav betegner en stigende sværhedsgrad og en øget kompleksitet gennem de tre praktikperioder. Tanken er, at den studerende efterhånden bliver i stand til at danne sig overblik over og forstå stadig mere komplekse forhold. Der er tale om en gradvis udvidelse af perspektivet på pædagogisk praksis - fra det konkrete samspil over de institutionelle vilkår og betingelser til en samfundsmæssig sammenhæng.

Samtidigt stiger kravene til den studerendes deltagelse og handlinger i praksis og i forhold til den studerendes analyser af og refleksioner over praksis gennem de tre praktikperioder.

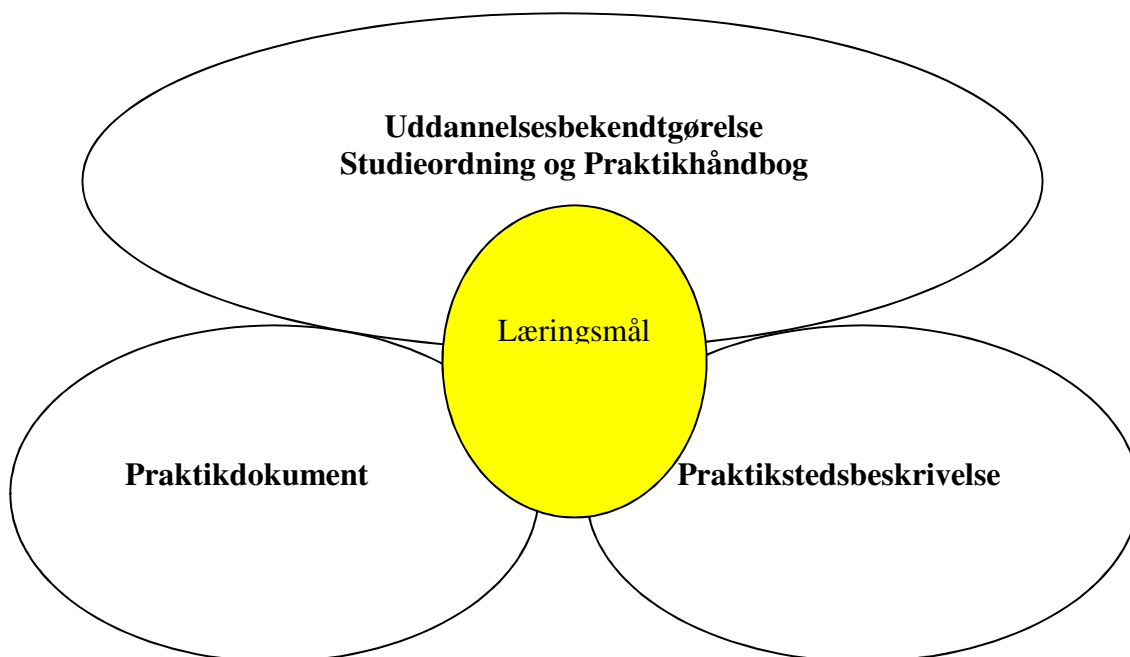
Den studerendes konkrete læringsmål

”Ved praktikperiodens begyndelse udarbejder den studerende de konkrete læringsmål for praktikperioden. Læringsmålene udarbejdes med i praktikstedsbeskrivelsen, jf. § 14, stk 1, i praktikdokumentet, jf. stk 1, og i bilag 7, dog tillige i bilag 8 for 6. semesters praktikperiode. Læringsmålene skal godkendes af såvel praktiksted som uddannelsesinstitution senest tre uger efter praktikperiodens begyndelse. De godkendte læringsmål danner grundlag for udtalelsen i henhold til § 14, stk. 3, samt for den afsluttende praktikvurdering jf. §22, stk. 1.”

Bekendtgørelsen, § 15, stk.2.

Læringsmålene er praktikkens centrale uddannelsesmæssige omdrejningspunkt, og det er arbejdet med og udbyttet af arbejdet med læringsmålene, der skal danne grundlag for den afsluttende vurdering ved praktikkens slutning.

Grafisk kan sammenhængen mellem de elementer der indgår i de studerendes læringsmål illustreres således:

Den studerendes læringsmål er den studerendes personlige fortolkning af de samlede krav men skal også være institutions-specifikke, relevante for målgruppen og tage udgangspunkt i praktikinstitutionernes uddannelsesplan og praktikstedsbeskrivelse.

Læringsmålene skal som minimum omfatte og integrere de centrale kundskabs- og færdighedsområder og de faglige kompetencemål. Her præciseres det, hvad den studerende skal/vil arbejde med i den konkrete praktik med baggrund i den pågældende praktikperiodes CKF'er og faglige kompetencemål, begrundelse for hvorfor samt hvordan den studerende på samme baggrund vil arbejde med at opnå sine læringsmål.

Læringsmålene skal desuden afspejle den studerendes egne spørgsmål, interesser og ønsker, sådan som de kommer til udtryk i praktikdokumentet, herunder hvad den studerende har behov for af støtte, udfordring og vejledning med henblik på at kunne opfylde læringsmålene.

Læringsmålene skal indgå i den studerendes praktikdokument og i arbejdet med vedligeholdelse deraf. Vejledningen på praktikstedet relaterer sig ligeledes til læringsmålene.

Det er en væsentlig opgave for den studerende, at der udformes læringsmål, som er konkrete og vurderbare. Med baggrund i det pædagogiske felts mangfoldighed og fordi at arbejdet med læringsmålene foregår i en institutions- og personspecifik kontekst arbejder vi ikke i UCN med en bestemt manual for udarbejdelse af læringsmål. I stedet har vi udarbejdet flere modeller ud fra hvilke udformningen af læringsmål kan foregå – se målguide i værktøjskassen.

Som udgangspunkt for godkendelse af læringsmål anvender UCN flg. kriterier, som skal være tilgodeset - **godkendelseskriterier:**

- Den aktuelle praktikperiodes CKF'er og kompetencemål er integrerede i den studerendes læringsmål.
- Læringsmålene omfatter både en handlings- og refleksionsdimension
 - Målene udtrykker, hvordan den studerende vil arbejde med læringsmålene i den pædagogiske praksis
 - Målene udtrykker, hvordan den studerende vil arbejde med refleksion over og analyse af praksis, herunder hvilke former for skriftlighed og mundtlighed (vejledning, coaching, møder, brug af studiegrupper mv.) den studerende vil arbejde med
- De professionsfaglige begrundelser for arbejdet med læringsmålene er til stede
 - teori, anden viden (f.eks. forskning, empiri, erfaringer)
 - værdier som ligger til grund for arbejdet med målene
- Læringsmålene udtrykker ikke blot et fagligt, men også et socialt og personligt perspektiv i forhold til læring af samarbejds-mæssige kompetencer som er væsentlige for udøvelse af professionen samt relevante udfordringer og overskridelser af personlige grænser.
- Målene er vurderbare med henblik på den studerendes uddannelsesmæssige udbytte
 - Der er taget stilling til, hvordan den studerende vil dokumentere sit arbejde med læringsmålene

- Der er taget stilling til, hvordan den studerende vil dokumentere sine refleksioner over og læringsmæssige udbytte af arbejdet med læringsmålene.
- De opgaver, som stilles til de studerende i forbindelse med studiedagene er integrerede i læringsmålene (se afsnittet om studiedagene)
- Læringsmålene udtrykker, hvordan praktikstedet kan støtte og udfordre den studerende i arbejdet med læringsmålene.

Udarbejdelsen af læringsmål følger den faglige, indholdsmæssige progression, som den er beskrevet i praktikkens CKF'er og FK'er – se f.eks. oversigt over de samlede bekendtgørelsesmæssige krav i Del 3.

Det er samtidig vigtigt, at være opmærksom på en progression, hvor den studerende i løbet af de tre praktikperioder udvikler en højere grad af kompetence til selvstændigt at udforme læringsmålene. Det betyder konkret, at studerende i 1. praktikperiode oftest har brug for mere støtte til formulering og udarbejdelse af målene end studerende, der skal i 3. praktik.

De konkrete læringsmål må have et omfang på max. 12.000 anslag incl. mellemrum.

Se i øvrigt afsnittet om ”godkendelse af læringsmål”, hvor proceduren er beskrevet.

Praktikdokumentet

”Den studerende udarbejder forud for hver praktikperiode et praktikdokument. Dokumentet skal indeholde den studerendes forventninger og eventuelle spørgsmål til praktikstedet, den studerendes overvejelser over den kommende praktikperiode og dens sammenhæng med uddannelsen i øvrigt samt den studerendes øvrige forberedelse til den kommende praktikuddannelse, herunder notater om læsning af relevant litteratur.”

Bekendtgørelsens § 15.

”I den enkelte praktikperiode anvender den studerende praktikdokumentet til at dokumentere sit arbejde med at nå læringsmålene for praktikperioden, herunder erfaringer om pædagogiske problemstillinger, processer og refleksioner samt undervisning og vejledning. Vedligeholdelse af praktikdokumentet sker i samarbejde med praktikstedet.”

Bekendtgørelsens § 15, stk. 3.

”Senest tre uger før afslutning af hver praktikperiode afgiver praktikstedet med inddragelse af den studerendes praktikdokument, jf. § 15, stk. 1, en skriftlig begrundet indstilling til uddannelsesinstitutionen om, hvorvidt den studerendes uddannelsesmæssige udbytte af perioden i forhold til læringsmålene kan godkendes.”

Bekendtgørelsens § 22

”Efter den enkelte praktikperiode anvender den studerende praktikdokumentet til refleksion over det uddannelsesmæssige udbytte af praktikken”.

Bekendtgørelsens § 15, stk. 4.

Praktikdokumentet er et læringsorienteret studieværktøj, der anvendes i samspillet mellem den studerende, praktikstedet og uddannelsesinstitutionen. Praktikdokumentet kan medvirke til at understøtte, kvalificere og dokumentere den studerendes arbejde med læringsmålene og er derfor at betragte som et offentligt dokument.

Praktikdokumentet skal indeholde:

- Den studerendes begrundede forventninger og evt. spørgsmål til praktikstedet
- Den studerendes overvejelser over om den kommende praktikperiode og dens sammenhæng med uddannelsen i øvrigt
- Den studerendes forberedelse til den kommende praktikuddannelse
- Notater om og refleksion over læst litteratur
- Læringsmål og dokumentation af arbejdet med læringsmål
- Materiale i forbindelse med studiedage og opgaver i forbindelse med studiedagene
- Erfaringer om pædagogiske problemstillinger, processer og refleksioner
- Refleksioner over eget læringsudbytte af arbejdet med læringsmålene
- Dagsordener, referater og refleksioner over vejledningsmøder mv.

Praktikdokumentet tjener grundlæggende to funktioner:

Dokumentation af den studerendes aktiviteter før, under og efter praktikken samt dokumentation af den studerendes faglige og læringsmæssige refleksioner før, under og efter praktikken.

Før praktikken i form af

- den studerendes refleksioner over egne forudsætninger og forventninger til sig selv, praktikstedet og det kommende praktikforløb, herunder spørgsmål til praktikstedet
- refleksioner over praktikforberedelsens indhold og relation til den kommende praktik, herunder udarbejdelse af læringsmål.

Under praktikken i form af

- anvendelse af indsamlet empiri og analyse deraf i forbindelse med studiedage
- den studerendes dokumentation af arbejdet med læringsmålene i den pædagogiske praksis, ved vejledning, empiriindsamling, samt gennem refleksion og analyse
- den studerendes refleksion over det faglige, læringsmæssige udbytte af arbejdet med læringsmålene.

Ved praktikkens afslutning hvor det er den studerendes indsamlede materiale i praktikdokumentet, der sikrer den nødvendige dokumentation for den studerendes læringsmæssige udbytte i relation til læringsmålene.

Efter praktikken i form af

- Refleksion over det uddannelsesmæssige udbytte i forbindelse med inddragelse i den efter praktikken følgende undervisningsperiode
- Anvendelse af materiale fra praktikdokumentet i forbindelse med fremtidige opgaver og eksamener, herunder bachelorprojektet.

1.3 Praktiktilrettelæggelse - Uddannelsessamarbejde

Praktikstedsbeskrivelse og uddannelsesplan.

I henhold til bekendtgørelsens § 14 er der krav om at praktikstedet udarbejder en praktikstedsbeskrivelse, som skal indeholde:

- Beskrivelse af praktikstedet, herunder formål, karakteristik af brugergruppe og arbejdsmetoder.
- Uddannelsesplan for de tre praktikperioder i overensstemmelse med praktikkernes faglige kompetencemål og CKF'er som de er beskrevet i bekendtgørelsens bilag 7 og 8. Uddannelsesplanen skal indeholde angivelse af relevant litteratur, specialiseringsmuligheder, organisering af praktikvejledning og af kontakt til uddannelsesinstitutionen. Uddannelsesplanen kan udarbejdes i samarbejde med uddannelsesinstitutionen.

Praktikstedsbeskrivelsen tjener et formål som bidrag til kvalitetssikring af praktikken, men er ikke mindst relevant for studerende som ønsker at orientere sig med henblik på en forestående praktik. På denne baggrund medvirker pædagoguddannelsen gerne i udarbejdelse af praktikstedsbeskrivelsen som et afsæt for samarbejdet om praktikken.

På UCNs hjemmeside er der adgang til en skabelon for opbygningen af praktikstedsbeskrivelsen. Se "Nyttige links" senere i Praktikhåndbogen.

Pædagoguddannelsen opfordrer til at praktikstedsbeskrivelsen lægges ud på praktikstedets hjemmeside.

Praktikforberedelse

Som forberedelse til hver praktikperiode tilrettelægger pædagoguddannelsen en *praktikforberedelsesperiode* (jf. bekendtgørelsens § 16), hvor der tilbydes generel praktikintroduktion, tre researchdage på praktikstedet, praktikrelevant undervisning, vejledning, studiegruppearbejde og selvstudier i forhold til den kommende praktik.

I praktikforberedelsesperioden påbegynder den studerende sit arbejde med praktikdokument - herunder læringsmål.

Den studerende skal have et første udkast til læringsmål klar ved praktikforberedelsens tredje researchdag, da opstartsperioden kan være meget presset af, at målene skal være godkendt af både praktiksted og uddannelsesinstitution indenfor praktikperiodens første tre uger.

Researchdagene:

Der er i starten af praktikforberedelsesperioden skemalagt tre research-dage, hvor den studerende besøger praktikstedet. Formålet med researchdagene er, at den studerende:

- møder målgruppe, praktikvejleder, kommende kolleger og praktikstedets atmosfære
- introduceres til praktikstedsbeskrivelsen med uddannelsesplan og litteraturhenvisninger – og får herigennem introduktion til det pædagogiske grundlag, arbejdsmetoder etc.

- præsenterer et udkast til læringsmål og drøfter dette med praktikstedet/praktikvejlederen
- udveksler gensidige forventninger med praktikstedet
- får mulighed for at stille spørgsmål til den kommende praktik
- indgår aftaler om børneattest, mødetider, vagtplan, eventuel ferie etc.

De tre researchdages placering fastlægges af uddannelsesstedet. Researchdagene indgår som en del af praktikforberedelsesperioden og vil typisk være fastlagt med to sammenhængende researchdage i starten af praktikforberedelsen og en dag i slutningen.

Indholdsmæssigt har de tre researchdage følgende omdrejningspunkter:

Første researchdag drejer sig om at den studerende kommer ind på praktikstedet og bliver bekendt med kommende kolleger og målgruppen.

I anden researchdag indgår en vejledning med praktikvejlederen. Heri kan indgå en begyndende forventningsafstemning, gennemgang af praktikstedsbeskrivelsen og uddannelsesplanen.

På tredje researchdag fremlægger den studerende et første udkast til læringsmål og dette drøftes med vejlederen.

Den studerende bør være opmærksom på eventuelle forberedelseskrav til researchdagene i institutionens praktikstedsbeskrivelse. Det kan heraf bl.a. fremgå, hvis der er særlige mødetider (døgninstitution). Den studerende kontakter forud for researchdagene praktikstedet med henblik på at aftale mødetidspunkt i researchdagene.

Det konkrete indhold i praktikforberedelserne er i øvrigt beskrevet under den enkelte praktik i håndbogens del 2.

Praktikinformationsmøde

Før praktikstart eller umiddelbart efter starten af praktikken inviteres praktikvejledere til praktikinformationsmøde.

Formålet med mødet er orientering om og drøftelse af

- den pågældende praktikperiodes indhold og kompetencemål
- praktikperiodens funktioner (læringsmål, midtvejsmøde, praktikvurdering mv.)
- opgave- og ansvarsfordeling under den pågældende praktik
- praktikforberedelse og studiedage, mm.

Vi betragter Fyraftensmødet som et vigtigt forum for det konkrete samarbejde om praktikken. Det er ved Fyraftensmødet, praktikkens udfordringer og spørgsmål kan blive drøftet.

Praktikstederne vil modtage en invitation til at deltage i mødet. Invitationen bliver sendt ud sammen med den skriftlige meddelelse om den kommende praktikstuderende.

Fyraftensmøderne er placeret sidst på eftermiddagen og varer to timer.

Godkendelse af læringsmål

*”Læringsmålene skal godkendes af såvel praktiksted som uddannelsesinstitution senest tre uger efter praktikperiodens begyndelse”
(Bek. nr. 1122, § 15, stk. 2).*

Udarbejdelsen af den studerendes læringsmål sker som en integreret del af praktikforberedelsen på uddannelsesstedet og vejledningen på praktikstedet.

I forbindelse med praktikforberedelsens start introduceres de studerende på uddannelsesstedet for

- den kommende praktikperiodes faglige kompetencemål og CKF'er
- det øvrige grundlag for læringsmålene i form af praktikstedsbeskrivelse, uddannelsesplan og forventninger

Efter afholdelsen af de to første researchdage arbejder de studerende med udformningen af læringsmål. Dette sker ved:

- Afholdelse af individuelle studiesamtaler med den studievejleder der under praktikken er tilknyttet den enkelte studerende.
- Arbejde i studiegrupper (sparring, coaching, gensidig inspiration og erfaringsudveksling) i form af en halv ”læringsmålsdag”.
- Studievejlederen giver undervisning, vejledning og sparring – dels i forhold til praktikperiodens faglige krav og dels i forhold til forskellige muligheder (modeller) til udformning af læringsmål.

På den 3. og sidste researchdag præsenterer den studerende sine foreløbige læringsmål for praktikvejlederen med henblik på, at forhold der er relevante for praktikstedet og for praktikkens kompetencemål i øvrigt, indarbejdes i læringsmålene.

Målmøde - ”Tre-partsmøde”

Efter praktikkens start arbejder den studerende og praktikvejlederen videre med læringsmålene. Senest i starten af 3. praktikuge afholdes der målmøde (”tre-partsmøde”) på uddannelsesstedet med deltagelse af praktikvejlederen, den studerende og studievejlederen. Hensigten med dette møde er at den studerendes læringsmål kan godkendes og underskrives.

I tilfælde af at læringsmålene ikke kan godkendes i eller ved udgangen af 3. praktikuge præciseres det skriftligt, hvilke områder der skal arbejdes yderligere med og hvordan godkendelse videre skal ske.

Hvis læringsmålene undtagelsesvis ikke er godkendt, vejledes den studerende på baggrund af bekendtgørelsens faglige kompetencemål og CKF. Vurderingen af praktikperioden sker i forhold til graden af målopfyldelse i forhold til væsentlige faglige kompetencemål i den pågældende praktikperiode.

Målgodkendelse inden for praktikperiodens første tre uger betyder, at alle parter er pressede i opstartsperioden. Vi ved også, at det kan være problematisk, når målmødet falder sammen med ferieperioder – men da der er tale om bekendtgørelsesmæssige krav, håber vi på, at praktikstederne

vil være fleksible og eventuelt arrangere sig med en sekundær vejleder eller f.eks. institutionsleder, hvis praktikvejleder måtte være forhindret i enten at vejlede eller i at deltage i målmødet. Er det helt umuligt for praktikinstitutionen at deltage, møder den studerende frem alligevel for derved at få drøftet og godkendt målene af studievejleder (pædagoguddannelsen). I så fald må praktikvejleder (praktikstedet) efterfølgende godkende målene (på institutionen) stadig inden for fristen af 3 uger efter praktikstart.

Studiedage

I løbet af praktikperioderne indkaldes den studerende til studiedage på pædagoguddannelsen (jf. bekendtgørelsens § 13 stk. 2 og 3 samt § 16, stk. 2).

Omfanget af studiedage:

- 1. praktik er tilrettelagt med 5 studiedage på uddannelsesstedet.
- 2. og 3. praktik er tilrettelagt med 10 studiedage for den enkelte praktikperiode.

I forhold til 3. praktik planlægges studiedagene ved UCN i den enkelte specialisering.

Studiedagene er indregnet i det timetal, den studerende skal være på praktikstedet (jf. § 13). Den studerende har deltagelsespligt på studiedagene.

Det konkrete indhold/program for studiedagene kan praktikstederne få gennem den studerende, der kan finde indhold og program på uddannelsens interne elektroniske net ("Its Learning").

Af bekendtgørelsens § 16, stk.2 fremgår det, at undervisningen på studiedagene skal tage udgangspunkt i praktikuddannelsens faglige kompetencemål og for 3. praktiks vedkommende tillige de faglige kompetencemål for specialiseringen.

Det fremgår endvidere, at studiedagenes undervisning skal inddrage de studerendes erfaringer fra praktikperioden med henblik på den studerendes refleksion over og analyse af pædagogisk praksis samt betingelserne herfor.

I forlængelse af bekendtgørelsen er formålet med studiedagene ved Pædagoguddannelsen i UCN at studiedagene skal bidrage til, at der skabes en fagligt baseret og meningsfuld sammenhæng mellem den uddannelse, der er foregået på uddannelsesstedet før praktikken og uddannelsen i den pågældende praktik.

Endvidere skal studiedagene bidrage til at skabe forståelse for muligheder og begrænsninger i den pædagogiske praksis og medvirke til at skabe nye refleksions- og handlemuligheder for den studerende i den resterende del af praktikken.

Under praktikforberedelsen og den forudgående undervisning vil den studerende have tilegnet sig teoretisk, faglig viden. På studiedagene sættes denne viden systematisk i relation til den pædagogiske praksis indenfor den enkelte praktiks kompetencemål jf. bekendtgørelsens § 16, stk. 2.

Studiedagene kan således ses som et særligt læringsrum, hvor den studerende på baggrund af sine praksiserfaringer får mulighed for at analysere relevante forhold i praktikken og reflektere over nye handlemuligheder i den resterende del af praktikuddannelsen.

Med henblik på at skabe disse muligheder og med henblik på at opnå sammenhæng mellem uddannelsen på praktikstedet og uddannelsen på uddannelsesstedet, er det centralt, at såvel praktiksted som studerende og uddannelsessted er aktør i og omkring studiedagene.

Studiedagene tilrettelægges derfor på flg. grundlag:

- Studiedagene fastlægges forud for hver praktikperiode af uddannelsesstedet.
- Det tilstræbes, at den enkelte praktiks studiedage fordeles på moduler a 2-3 dages varighed.
- Som en del af praktikforberedelsen stilles de studerende 1 – 2 opgaver fra hvert af de fag, der indgår i praktikforberedelsen og studiedagene. Opgaverne tager afsæt i de faglige kompetencemål for den pågældende praktik. Opgaverne kan typisk bestå i forskellige former for iagttagelser eller anden empiri-indsamling, afprøvning af metoder og modeller.
- Den stillede opgave indsættes i den studerendes praktikdokument og integreres i den studerendes læringsmål bl.a. med henblik på praktikstedets muligheder for at støtte og medvirke i den studerendes arbejde med opgaven før og efter studiedagene.
- Den studerende medbringer sin opgaveløsning til studiedagene, hvor den gøres til genstand for faglig analyse og refleksion jf. den tidligere nævnte § 16, stk. 2.
- Undervisningen på studiedagene består af teoretiske og metodiske oplæg, der kan bidrage til den studerendes analytiske bearbejdning, vejledning i forhold til analyse og refleksion samt selvstændigt arbejde i studiegrupper.
- Efterfølgende kan udbyttet af studiedagene indgå i den studerendes fortsatte praktik ved vejledning og i den studerendes pædagogiske praksis.
- Opgaveløsningen og udbyttet deraf kan endvidere indgå i det fremtidige uddannelsesforløb på uddannelsesstedet. Dette tilrettelægges konkret af det enkelte uddannelsessted.

Se i øvrigt afsnittet om de enkelte praktikperioder.

Studiegrupper.

Ved praktikforberedelsens start oprettes der studiegrupper af studerende. Studiegruppernes størrelse varierer fra praktik til praktik. Den enkelte studiegruppe tilknyttes en studievejleder, som varetager vejledning og andre opgaver i forbindelse med såvel den samlede studiegruppes som det enkelte studiegruppemedlems praktik (udarbejdelse og godkendelse af læringsmål, midtvejsevaluering mv.).

Grundlæggende er studiegrupperne et læringsforum, hvis formål er

- Gensidig støtte og sparring med henblik på kvalificering af udarbejdelse af den enkelte studerendes læringsmål.
- Gensidig støtte og sparring i forbindelse med kvalificeringen af løsningen af praktikrelaterede opgaver, herunder opgaver i forbindelse med studiedagene.
- Arbejde med analyse og refleksion i forbindelse med studiedagene.
- Udveksling af erfaringer, gensidig støtte og sparring i forbindelse med praktikforhold i øvrigt.

Særligt i forhold til 1. praktikperiode:

Studiegrupperne *kan* fungere til og med 1. årsprøven. Udarbejdelsen af opgaven og gennemførelsen af 1. årsprøven sker således i studiegrupperne jf. bestemmelserne for 1. årsprøven.

Løbende kontakt

Den studerende og/eller praktikvejleder kontakter den studerendes studievejleder i tilfælde af spørgsmål eller ved andre forhold, der gør det påkrævet. Ved betænkelighed vedrørende den studerendes praktik anbefales det at tage kontakt hurtigt.

I henhold til bekendtgørelsen, skal uddannelsesinstitutionen være i kontakt med praktikstedet og den studerende under praktikperioden og 'om nødvendigt yde vejledning til den studerende og deltage i tilpasninger af praktikforløbet'. En tilpasning kan fx ske i form af en præcisering af, hvad der skal til for at den studerende kan nå sine læringsmål

Midtvejs-status

I forhold til 1. praktik fremgår det af bekendtgørelsens § 14, stk. 3, at praktikstedet efter drøftelse med uddannelsesinstitutionen og den studerende og med inddragelse af den studerendes praktikdokument skal udtale sig om, hvordan den studerende kan opfylde de konkrete læringsmål i resten af perioden. Dette skal ske senest når 2/3 af praktikken er forløbet.

Ved pædagoguddannelsen i UCN foregår det på den måde, at praktikstedet på baggrund af drøftelsen med den studerende, indsender en skriftlig udtalelse til den pågældende studerendes studievejleder, som er ansvarlig for at udtalelserne kommer i hus. Deadline for indsendelse af udtalelsen fastlægges af pædagoguddannelsen.

Fremgår det af udtalelsen, at der på det pågældende tidspunkt kan være betænkelighed ved, om den studerende kan opfylde sine læringsmål, etableres der kontakt mellem studievejleder og praktiksted - eventuelt med henblik på afholdelse af et møde.

Vi opfordrer generelt praktikstedet eller den studerende til at kontakte studievejlederen, hvis der er spørgsmål - eller betænkeligheder i øvrigt.

Da 1. praktikperiode er relativt kort og komprimeret bør midtvejsudtalelsen være studievejlederen i hænde, når halvdelen af praktikperioden er gået. Dette kan medvirke til, at den studerende og vejlederen kan få den fornødne tid til det videre arbejde med de konkrete læringsmål.

I forhold til 2. og 3. praktikperiode fremgår det af bekendtgørelsens § 14, stk. 3, at der skal afgives en tilsvarende udtalelse, senest når 2/3 af praktikperioden er forløbet. Dette skal ske efter, at der er afholdt et "midtvejsmøde" mellem praktikstedet, den studerende og uddannelsesinstitutionen.

Omdrejningspunktet for mødet er den studerendes læringsmål og mulighed for målopfyldelse i den resterende del af praktiktiden.

Af praktiske grunde tilrettelægges besøgsplanerne forskelligt. I Aalborg udarbejder pædagoguddannelsen besøgsplaner, som studerende finder på konferencerne på intranet/its learning. Studerende er forpligtede til at holde øje med konferencerne og orientere praktikstedet om tidspunkt for midtvejs-besøg. Ved pædagoguddannelsen i Hjørring vil praktikinstitutionerne blive kontaktet af studievejlederne.

Midtvejsmødet er af 1 times varighed.

Inden mødet:

For at sikre et udbytterigt møde skal studievejleder senest 3 arbejdsdage før midtvejsmødet modtage:

(fælles ansvar studerende og praktikvejleder)

- En dagsorden for mødet (lavet i samarbejde mellem praktikvejleder + studerende)
- En selvevaluering i forhold til målopfyldelse (studerende) Max. 2 sider.

I dagsordenen indgår praktikvejleders kortfattede stillingtagen til, hvordan det går med hvert enkelt mål, og en stillingtagen til, hvad der skal prioriteres i samtalen. Det skal af dagsordenen fremgå, hvis der er betænkelighed i forhold til målopfyldelse. Eventuel betænkelighed bør præsenteres i korte træk - relateret til konkrete læringsmål.

Efter mødet:

Skal praktikvejleder på baggrund af samtalen lave en skriftlig udtalelse, hvoraf det fremgår, *hvordan* den studerende kan nå sine læringsmål. (Bek. § 14, stk. 3)

Praktikvejleder skal sende udtalelsen til studievejleder få dage efter mødet – underskrevet eller pr mail.

Studievejlederen sikrer, at udtalelserne kommer 'i hus'.

Vurdering af praktikken

*”Senest tre uger før afslutningen af hver praktikperiode afgiver praktikstedet med inddragelse af studerendes praktikdokument, jf. § 15 stk.1, en skriftlig begrundet indstilling til uddannelsesinstitutionen om, hvorvidt den studerendes uddannelsesmæssige udbytte af perioden i forhold til læringsmålene kan godkendes”
(Bek. nr. 1122, § 22).*

Praktikstedet sender med andre ord senest tre uger før praktikperiodens afslutning en indstilling (praktikvurdering) til pædagoguddannelsen, hvoraf det fremgår, om praktikstedet kan godkende den studerendes praktik. Praktikvurderingen skal altid begrundes og relateres til læringsmålene, da det er opfyldelsen af disse, den studerende skal vurderes ud fra. Indstillingsblanketten bliver sendt til praktikstedet, men kan også hentes på UCN's hjemmeside.

Hvis praktikstedet indstiller til godkendelse - og den studerende har opfyldt sin deltagelsespligt i studiedagene, kan den studerende fortsætte sit studie.

Hvis praktikstedet udtrykker betænkelighed, kan den studerende inden for en frist på en uge skriftligt kommentere praktikstedets indstilling.

Pædagoguddannelsen afholder (som hovedregel) herefter et vurderingsmøde mellem den studerende, praktikvejleder, studievejleder og pædagoguddannelsens praktikkoordinator. På dette møde er praktikkoordinator ordstyrer og referent. Den studerende har ret til at have en bisidder med.

Det er pædagoguddannelsens mål, at alle parter efter mødet har følt sig hørt, og at alle har haft mulighed for at udtrykke sig og få uddybet eventuelle spørgsmål.

Det kan for alle parter side være afgørende med dokumentation: fra praktikstedets side i form af dokumentation af praktikstedets uddannelses tilbud, herunder vejledning (f.eks. omfang og indhold i form af dagsordner og referater). Fra studerendes side kan praktikdokumentet være afgørende. Heri dokumenterer den studerende fagligt begrundende aktiviteter og refleksion over egen læring.

På mødet uddyber praktikstedet den skriftlige indstilling og udtrykker hermed sine betænkeligheder mundtligt. Den studerende får mulighed for at udtrykke sine synspunkter. Pædagoguddannelsens opgave er primært at sikre, at bekendtgørelsen er overholdt: at den studerende er blevet vejledt i relation til læringsmålene, og at der er udtalelse fra midtvejsmøde, hvor der er sat fokus på den sidste del af perioden.

I slutningen af et vurderingsmøde drøfter pædagoguddannelsens medarbejdere (praktikkoordinator og studievejleder) og praktikinstitutionens medarbejdere (praktikvejleder og eventuelt institutionsleder), om der er kommet nyt frem i samtalen. Hvis parterne er enige om, hvorvidt praktikken kan godkendes eller ej - og der ikke er kommet nyt frem i samtalen, tager praktikkoordinatoren et konklusionsreferat fra mødet.

Den studerende får herefter en uge til indsigelse. Hvis der fra studerendes side indgives en indsigelse, overgives sagen og den endelige beslutning til pædagoguddannelsens studiechef. Hvis ikke den studerende kommer med en indsigelse, er praktikken afgjort i konklusionsreferatet.

I tilfælde af at uddannelsesinstitutionens medarbejdere og praktikinstitutionens medarbejdere *ikke* er enige, skal der skriftligt redegøres fra begge sider (praktiksted og medarbejdere fra

uddannelsesinstitutionen indstiller skriftligt). Studerende skal have mulighed for at kommentere de to 'indstillinger' – hvorefter studiechefen træffer en endelig afgørelse. Konkret plan for forløbet aftales ved mødets slutning.

Hvis praktikken ikke godkendes, kan den studerende ikke fortsætte - men må gå praktikken om. Den studerende kan ifølge bekendtgørelsen kun gå en praktikperiode om én gang.

I enkelte tilfælde har uddannelsesinstitutionens medarbejdere været på flere (ekstra) praktikbesøg og parterne (praktikvejleder, studerende og studievejleder) kan være enige om og afklaret i forhold til en 'ikke-godkendt praktik'. I så fald kan et vurderingsmøde undlades. Praktikkoordinator vil i sådanne tilfælde tale kontakt til alle tre parter og bede om skriftlig accept af beslutningen.

Klage over den endelige afgørelse om praktikkens godkendelse.

En studerende som endeligt har fået bedømt praktikken "Ikke godkendt", har mulighed for at klage over afgørelsen. Klagen indgives til uddannelsesstedet og fremsendes herfra til undervisningsministeriet. Den studerende har en frist på 2 uger, fra den dag afgørelsen er blevet meddelt den studerende til at indgive klagen.

Bestemmelserne om indgivelse af klage kan findes i Bekendtgørelse nr. 1016 af 24/08/2010 fra Undervisningsministeriet.

Afbrydes praktikken gælder det, at mindst halvdelen af praktikperioden skal være forløbet for at praktikken kan vurderes (§22 stk. 5). Det betyder ikke, at praktikstedet *skal* vurdere en praktik. Hvis praktikstedet vurderer, at de ikke har tilstrækkelig grundlag til at kunne vurdere målopfyldelsen – betragtes praktikken som 'bortfaldet', og den studerende får dermed et nyt forsøg.

DEL 2 - De enkelte praktikperioder

I dette afsnit gennemgås læringsmål og undervisningsindholdet i de enkelte perioders praktikforberedelse og studiedage. Samtidig er Faglige kompetencemål og CKF'er (Centrale Kunds-kabs- og Færdighedsområder), der knytter sig til den enkelte praktik opstillet.

1. praktikperiode - Den pædagogiske relation

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Den studerende skal i forbindelse med 1. praktikperiode opnå viden og færdigheder i forhold til *den pædagogiske relation* og i den forbindelse arbejde med:

- Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces
- Samspilsprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen
- Kommunikation, samspil og konflikter i relationer
- Magt og etik i relationer

Faglige kompetencemål

Målet er, at den studerende ved afslutning af 1. praktikperiode kan:

- Indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis
- Indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer
- Deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer
- Opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis
- Begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis
- Demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder

1. praktikperiode - Praktikforberedelse

Fag der bidrager til praktikforberedelsens undervisning:

- Pædagogik
- Individ, Institution og Samfund (IIS)
- Linjefag

1. praktikperiode - Læringsmål for praktikforberedelse

De studerende tilegner sig *viden om*

- Praktikperiodens fokus på den pædagogiske relation.
- Praktikperiodens CKF'er og faglige kompetencemål.
- Praktikdokumentets formål og funktion.
- Praktikperiodens funktioner
- Udarbejdelse af læringsmål.

De studerende kan på denne baggrund med støtte fra uddannelsesinstitutionen og praktikstedet udarbejde læringsmål, som er relevante for praktikperiodens kompetencemål, som er praktikstedsspecifikke og relevante i forhold til målgruppen.

De studerende har viden om iagttagelse og iagttagelsesmetoder samt dokumentationsmetoder med særligt fokus på relationer og egen læring.

De studerende har viden om analyse, refleksion og didaktiske modeller som værktøjer til kvalificering af relationsarbejdet i pædagogiske processer.

De studerende har viden om læring i praktik.

På baggrund af denne viden *kan* de studerende

- med støtte kvalificere praktikkens læringsmål
- begyndende analysere og reflektere over pædagogisk praksis samt forholde sig etisk stillingtagende til egen og praktikstedets pædagogiske praksis
- med støtte lægge strategier for egen læring samt dokumentere eget læringsudbytte.

1. praktikperiode - Tilrettelæggelse af praktikforberedelse

Den indholdsmæssige tilrettelæggelse af praktikforberedelsen skal ses i sammenhæng med undervisningen på 1. semester.

Praktikforberedelsen er tilrettelagt med fælles, fagbaseret undervisning på større eller mindre hold. Undervisningen er dialogbaseret og i og udenfor undervisningen indgår arbejde i studiegrupper på baggrund af underviseroplæg.

I tilrettelæggelsen af praktikforberedelsen indgår i øvrigt:

- Individuelle studiesamtaler mellem studerende og studievejleder med henblik på den kommende praktik og udarbejdelse af læringsmål.
- Studiegruppebaseret vejledning med den tilknyttede studievejleder med henblik på den kommende praktik, herunder udarbejdelse af læringsmål.
- 3 ”researchdage” på det kommende praktiksted.
- Den studerendes arbejde med det første udkast til læringsmål for praktikperioden.

1. praktikperiode - Studiedage

Fag der bidrager til studiedagene:

- Pædagogik
- DKK
- IIS
- Linjefag

1. praktikperiode - Læringsmål for studiedagene

Den studerende

- Har viden om relationer, samspil og interaktioner.
- Har viden om analyser af forskellige former for iagttagelser.
- Har viden om dokumentation af relationer og egen læring.
- Kan analysere iagttagelse af relationer ved hjælp af analysemetoder.
- Kan reflektere og drøfte analyseresultater og analysemetoder.
- Kan dokumentere og lægge strategier for det videre arbejde med iagttagelse og relationer i praktikken.
- Har kendskab til didaktiske modeller og deres anvendelsesmuligheder.
- Kan begynde at anvende didaktiske modeller i forbindelse med planlægning, gennemførelse, dokumentation og evaluering af pædagogisk praksis og egen læring.
- Kan begyndende lægge strategier for det videre arbejde med didaktik og didaktiske modeller som værktøj til planlægning gennemførelse, dokumentation og evaluering af egen læring.

1. praktikperiode - Tilrettelæggelse af studiedage

Udgangspunktet for studiedagenes indhold er, at de studerende forud for praktikken har fået stillet opgaver fra de fag der er involveret i forberedelsen. Opgaverne har karakter af indsamlede iagttagelser i forhold til temaer, som er relevante i denne praktik jf. praktikkens CKF'er. På studiedagene gøres disse til genstand for teoretisk baseret analyse og refleksion.

Undervisningsformer: Holdbaseret, dialogisk undervisning i teori og metode. Analysearbejde i studiegrupper. Fælles fremlægning og opsamling.

2. praktikperiode - Den pædagogiske institution

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende.
- Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling.
- Institutionaliserings betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af de samfundsmæssige og kulturelle vilkår.
- Praktikstedets organisation, kultur og ledelse.
- Internt og eksternt samarbejde.
- Magt og etik i den institutionelle ramme.

Faglige kompetencemål

- Den studerende kan indgå i og bidrage til tilrettelæggelsen og organiseringen af det daglige pædagogiske arbejde.
- Den studerende kan deltage i udviklings- og forandringsprocesser.
- Den studerende kan planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer.
- Den studerende kan dokumentere og formidle pædagogisk praksis.
- Den studerende kan begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis.

2. praktikperiode - Praktikforberedelse

Fag der bidrager til praktikforberedelsens undervisning

- Pædagogik.
- IIS
- DKK
- Linjefag

2. praktikperiode - Læringsmål for praktikforberedelse

Den studerende

- Har tilegnet sig viden om den pædagogiske institution som organisation med særligt fokus på organisationskultur.
- Den studerende kan kvalificere sine læringsmål for praktikken ved anvendelse af organisationsteoretisk viden, sådan at læringsmålene er
 - Begrundede og operationaliserbare
 - Kan udgøre et grundlag for analyse af og refleksion over pædagogisk praksis i en organisations(kulturel) ramme.
- Har tilegnet sig viden om didaktiske modeller.
- Kan kvalificere sine læringsmål for praktikken ved anvendelse af didaktiske modeller, således at målene er

- Er didaktisk begrundede og operationaliserbare
- Udgør et grundlag for didaktisk analyse af pædagogisk praksis.
- Kan anvende didaktiske modeller som værktøj i planlægning, gennemførelse, dokumentation og evaluering af pædagogisk praksis.
- Kan reflektere over didaktiske modellers anvendelighed, herunder i et etisk perspektiv.
- Kan anvende viden om organisationsteori og didaktik til at dokumentere og analysere egen læring.
- Har tilegnet sig viden om kommunikation og samarbejde i den organisatoriske ramme.
- Kan identificere relevante læringsmål for praktikken med henblik på at kunne indgå i og bidrage til kommunikation og samarbejde i den kommende praktik.

2. praktikperiode - Tilrettelæggelse af praktikforberedelse

Den indholdsmæssige tilrettelæggelse – og de her opstillede læringsmål - skal ses i lyset af undervisningen på foregående semestre i de enkelte fag.

I øvrigt tilrettelægges praktikforberedelsen på samme måde som forberedelsen til 1. praktik.

2. praktikperiode - Studiedage

Fag der bidrager til studiedagene

- Pædagogik
- IIS
- DKK
- Linjefag

2. praktikperiode - Læringsmål for studiedage

De studerende:

- Har viden om tilgange og modeller til analyse af organisationer og organisationskultur.
- Kan analysere organisationens og organisationskulturens betydning for den pædagogiske praksis på eget praktiksted.
- Kan reflektere over organisationens og organisationskulturens betydning for udøvelse af magt og etisk stillingtagen.
- Har tilegnet sig viden om didaktik, dokumentation og evaluering af pædagogiske processer i et perspektiv af omsorg, opdragelse, udvikling, magt og etik.
- Kan planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer ved hjælp af didaktiske modeller.
- Kan anvende didaktiske modeller i forbindelse med dokumentation, evaluering og kvalificering af egen læringsstrategi.
- Kan reflekterer over didaktiske tilgange og modellers egnethed i forhold til planlægning, gennemførelse, dokumentation og evaluering af pædagogiske processer og egen læring.

- Har tilegnet sig viden om teori og metode til analyse af samspillet mellem kommunikation og samarbejde i den pædagogiske organisation.
- Kan anvende sin viden om kommunikation og samarbejde til at lægge strategier for egen læring.

2. praktikperiode - Tilrettelæggelse af studiedage

Udgangspunktet for studiedagenes indhold er at de studerende forud for praktikken har fået stillet opgaver fra de fag der er involveret i forberedelsen. Opgaverne vedrører temaer som er relevante i denne praktik jvf praktikkens CKF'er og Faglige Kompetencemål. På studiedagene gøres disse til genstand for teoretisk baseret analyse og refleksion.

Undervisningsformer: Holdbaseret, dialogisk undervisning i teori og metode. Analysearbejde i studiegrupper. Fælles fremlægning og opsamling.

3. Praktikperiode – den pædagogiske profession

Målet for den 3. praktikperiode er, at den studerende behersker og bidrager til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession.

3. praktik – Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- Professionens arbejdsområder og opgavefelt.
- Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder.
- Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder.
- Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling.
- Professionsbevidsthed og –identitet.
- Den pædagogiske professions faglige bidrag til løsning af tværprofessionelle opgaver.

3. praktik – Faglige kompetencemål:

Målet for 3. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession,
- b) yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov,
- c) redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt,
- d) skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (viden)skabsteoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder og
- e) redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling

3. praktikperiode og specialiseringen

3. praktikperiode er tæt forbundet med uddannelsens specialisering, som de studerende indgår i op til praktikken. Specialiseringen består af følgende elementer:

- Et undervisningsforløb og projektforsløb på 5. Semester, hvor de studerende specialiserer sig inden for enten Børn og unge; Mennesker med nedsat funktionsevne; eller Mennesker med sociale problemer
- Bedømmelse af specialiseringsrapporten i starten af 7. Semester.

Det skal dog i denne sammenhæng nævnes, at bedømmelsen af de studerendes specialisering og bedømmelsen af praktikken sker hver for sig: Praktikken bedømmes udelukkende i forhold til den studerendes konkrete læringsmål for praktikken. Specialiseringen bedømmes af uddannelsesstedet.

Grundlaget for sammenkoblingen mellem praktik og specialisering fremgår af Uddannelsesbekendtgørelsens § 10:

§ 10. Specialiseringen tilrettelægges således, at den indgår som en del af faget Pædagogik, af linjefaget og praktikuddannelsen i 6. semester.

Stk. 2. Den studerende vælger specialisering inden for de specialiseringsmuligheder, som det tildelte praktiksted giver i overensstemmelse med praktikstedsbeskrivelsen, § 14, stk. 1.

Det fremgår endvidere af uddannelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 2, at den studerendes læringsmål for 3. praktik udarbejdes med udgangspunkt i de faglige kompetencemål og CKF for både 3. praktikperiode og specialiseringen.

Endelig fremgår det af samme bekendtgørelses § 16, stk. 1 og 2 at praktikforberedelsen og studiedagene relaterer sig til de faglige kompetencemål og CKF'ere for både 3. praktikperiode og specialiseringen.

CKF og Faglige kompetencemål for specialiseringen er vedlagt i denne Praktikhåndbog som Bilag.

Eksempel:

Peter er pædagogstuderende i 3. praktik på et bosted for mennesker med nedsat funktionsevne. I praktikken vil Peter med baggrund i sin viden fra uddannelsen og sit kendskab til beboerne didaktisk planlægge, gennemføre og evaluere et pædagogisk forløb. I forløbet vil Peter arbejde med elementer fra sit linjefag, med henblik på blandt andet at undersøge, hvilke muligheder dette skaber i forhold til beboernes udvikling.

Et forløb som dette giver Peter mulighed for at studere og arbejde med flere af de kompetencemål og CKF der knytter sig til både praktik og specialisering. Det kunne eksempelvis dreje sig om:

- det faglige kompetencemål for praktikken der drejer sig om at *yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov*
- det faglige kompetencemål for specialiseringen der drejer sig om at *anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen*
- det faglige kompetencemål for specialiseringen der drejer sig om at *opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder*

Peter reflekterer i forbindelse med forløbet over og anvender viden fra blandt andet:

- det CKF for praktikken der drejer sig om *Professionens arbejdsområder og opgavefelt*
- de CKF'ere fra specialiseringen der drejer sig om *Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen samt Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.*

Specialiseringen skal ikke ses som et separat forløb ved siden af de øvrige mål- og indholdselementer i praktikken. Tanken er, at fordybelsen i og arbejdet med specialiseringens CKF'ere under praktikken bidrager til at den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer i forhold til 3. praktiks faglige kompetencemål.

På samme måde bidrager arbejdet med de faglige kompetencemål for praktikken til, at den studerende opfylder de faglige kompetencemål for specialiseringen.

3. praktikperiode – Praktikforberedelse

Praktikforberedelsen indgår i den 12 ugers specialiseringsperiode forud for praktikken.

I praktikforberedelsen indgår følgende elementer:

- Orientering om de faglige kompetencemål og CKF'ere for den kommende praktikperiode
- Orientering om sammenhængen mellem specialiseringen og den kommende praktikperiode
- Orientering om praktikperiodens funktioner, herunder udformningen af den studerendes konkrete læringsmål for praktikken, researchdage, midtvejsmøde, mv.
- Orientering om studievejledning i forbindelse med praktikken, studiedage under praktikken mv.

Undervisning:

Undervisningen tager indholdsmæssigt afsæt i specialiseringens og praktikkens CKF'ere og sigter mod at de studerende kan opnå specialiseringens og praktikkens faglige kompetencemål.

Studiegrupper:

- Ved starten af specialiseringsperioden dannes der studiegrupper. Formålet med studiegrupperne er, at de under specialiseringen og den efterfølgende praktik kan bidrage til og kvalificere de studerendes fordybelse i specialiseringens og praktikkens CKF'ere og faglige kompetencemål.
- Studiegruppernes funktion under praktikken er beskrevet nedenfor i forbindelse med studiedagene.
- En studiegruppe tilknyttes vejledere i specialiseringsperioden. Vejledningen tilrettelægges i samarbejde mellem studiegruppen og vejlederne.

Udviklingsorienteret tiltag:

- Gennem hele specialiseringsforløbet på 5. semester og som en del af praktikforberedelsen udarbejder den studerende individuelt og med støtte fra studiegruppen en skitse til et udviklingsorienteret tiltag, som skal være rettet mod den kommende praktikperiode. Dette udgør et centralt omdrejningspunkt på såvel 5. semester som i praktikken. Den studerende skal på 5. semester undersøge praktikstedets begreber og praksis i forhold til udvikling. Ved

praktikkens start skal den studerende på denne baggrund og bl.a. gennem sit kendskab til praktikstedets pædagogiske udfordringer, målgruppe mv. have udarbejdet en skitse til det udviklingsorienterede tiltag, som efterfølgende gennemføres og evalueres i praktikken. Studiegruppen er det forum, hvor de studerende kan samarbejde om gensidig kvalificering af det udviklingsorienterede tiltag.

- Det udviklingsorienterede tiltag kan udgøre grundlaget for specialiseringsrapporten.
- I øvrigt gør det sig gældende i forhold til det udviklingsorienterede tiltag at:
 - Fokus for den studerendes udviklingsorienterede tiltag indkredses i samarbejde med praktikstedet under researchdage og evt. anden kontakt med praktikstedet.
 - Det er hensigten, at den studerende i den udstrækning det er muligt, i praktikken arbejder med det udviklingsorienterede tiltag og at dette arbejde indarbejdes i de studerendes konkrete læringsmål jf. eksemplet ovenfor.
 - Det er væsentligt at betone, at skitsen til det udviklingsorienterede tiltag netop er en skitse, som er udarbejdet på baggrund af et begrænset kendskab til praktikstedet, målgruppen, organisatoriske forhold og pædagogiske udfordringer, mv. Der skal derfor være mulighed for at den studerende undervejs i praktikken udvikler og forandrer mål, indhold og aktivitetsformer i forbindelse med det udviklingsorienterede tiltag.

Den studerendes konkrete læringsmål for praktikken.

Den studerendes konkrete læringsmål for praktikken tager afsæt i praktikstedsbeskrivelsen, de faglige kompetencemål og CKF'er for 3. praktik (se ovenfor) og Uddannelsesbekendtgørelsens bilag 8 vedrørende specialiseringens faglige kompetencemål og CKF'er - dette er vedlagt som Bilag i denne praktikhåndbog.

Researchdage:

Forud for praktikperioden afholdes tre researchdage. Ud over de forhold der er beskrevet i det generelle afsnit vedrørende researchdagene gør der sig følgende gældende for 3. praktik:

Første og anden researchdag er placeret som to sammenhængende dage tre i specialiseringsperiodens 1. halvdel.

- Formålet med første researchdag er, at den studerende drøfter praktikstedsbeskrivelsen og praktikstedets uddannelsesplan med praktikstedet. Det forventes, at den studerende på forhånd har læst praktikstedsbeskrivelse og uddannelsesplan. Det forventes endvidere, at praktikstedet varetager tilrettelæggelsen af den første researchdag.
- Formålet med anden researchdag er, at den studerende undersøger praktikstedets organisatoriske og pædagogiske rammer, hvad praktikstedet er optaget af, og hvilke pædagogiske udfordringer der kan identificeres, herunder praktikstedets udviklingsbegreb samt evt. konkret emne for et udviklingsorienteret tiltag. Det er endvidere formålet, at den studerende begynder at indkredse læringsmål for den kommende praktikperiode.

Tredje researchdag er placeret 3 – 4 uger før afholdelse af et *Praktikmøde* (se nedenfor) .

- Formålet med tredje researchdag er, at den studerende indhenter yderligere viden med henblik på udformningen af det udviklingsorienterede tiltag.

Den studerende fremlægger endvidere et først udkast til de konkrete læringsmål for praktikperioden og dette drøftes med praktikstedet.

Praktikmøde:

Gældende for Hjørring: Før praktikkens start afholdes et *praktikmøde* med deltagelse af den studerende, praktikvejlederen og studievejlederen. Mødet afholdes på uddannelsesinstitutionen.

Formålet med mødet er en indkredsning af relevante konkrete læringsmål for den kommende praktikperiode. Forud for mødet har den studerende på baggrund af bl.a. researchdage og undervisning gjort sig skriftlige overvejelser i sit praktikdokument omkring den kommende praktikperiode og har udarbejdet en skitse til de konkrete læringsmål.

Informationsmøde for praktikvejledere og studerende:

Før praktikstart inviterer uddannelsesinstitutionen til et *informationsmøde* for praktikvejledere og studerende. Formålet med mødet er orientering ved praktikkoordinatoren om mål for og funktioner i den kommende praktik.

Studiedag/ læringsmålsmøde:

Gældende for Hjørring: Den første af praktikkens 10 studiedage afsættes til et *læringsmålsmøde* og afholdes i starten af 2. praktikuge. Det er formålet med studiedagen, at de studerende i studiegrupper og med vejledning fra den tilknyttede studievejleder gensidigt bidrager til kvalificering af de konkrete læringsmål, som efterfølgende fremlægges for praktikstedet.

Praktikstedets godkendelse af læringsmålene:

Ved udgangen af anden praktikuge indsender praktikstedet de godkendte læringsmål til studievejlederen på uddannelsesinstitutionen.

Godkendelse af læringsmål:

Efter praktikkens start arbejder den studerende og praktikvejlederen videre med læringsmålene. Dette arbejde afsluttes med godkendelse af den studerendes læringsmål senest med udgangen af 3. praktikuge.

Gældende for Hjørring: Efter afholdelse af det ovenfor nævnte *Praktikmøde* færdiggør den studerende læringsmålene med vejledning fra praktikstedet og fremsender disse til godkendelse ved studievejlederen i starten af 3. praktikuge.

Gældende for Aalborg: Der afholdes målmøde senest i starten af 3. praktikuge på uddannelsesstedet med deltagelse af praktikvejlederen, studerende og studievejlederen med henblik på at godkende og underskrive den studerendes konkrete læringsmål.

Gældende for begge uddannelsessteder: I tilfælde af at læringsmålene ikke kan godkendes i eller ved udgangen af 3. praktikuge præciseres det skriftligt, hvilke områder der skal arbejdes yderligere med og hvordan godkendelse videre skal ske.

Hvis læringsmålene undtagelsesvis ikke er godkendt, vejledes den studerende på baggrund af bekendtgørelsens faglige kompetencemål og CKF. Vurderingen af praktikperioden sker i forhold til graden af målopfyldelse i forhold til væsentlige faglige kompetencemål i den pågældende praktikperiode.

3. praktikperiode – Studiedage

I praktikperioden indgår 10 studiedage. Se også side 22 – 23.

De 10 studiedagene er fordelt således:

- 5 dage med undervisning i pædagogik
- 3 dage med undervisning i linjefaget
- 2 dage med arbejde i studiegrupper med tilknyttet vejledning

Der er udarbejdet læringsmål for studiedagene:

VIDEN	FÆRDIGHEDER	KOMPETENCER
Har viden om etiske problemstillinger, teoretisk baserede forholdemåder, etiske analysemetoder og –modeller.	Kan på et teoretisk grundlag analysere og vurdere etiske problemstillinger fra praksis.	Kan selvstændigt formidle og diskutere etiske problemstillinger og selvstændigt begrunde etiske forholdemåder i relation til praksis.
Har viden om professionsidentitetsbegrebet og dets indhold.	Kan analysere og reflektere over egen og andres professionsidentitet og handlegrundlag i relation til pædagogisk praksis.	Kan selvstændigt formidle, diskutere og begrunde egen professionsidentitet.
Har viden om didaktik, didaktiske forløb og didaktiske modeller.	Kan anvende viden om didaktik til kritisk at analysere planlægning, gennemførelse, dokumentation og evaluere pædagogiske forløb. Kan analysere opnåede resultater og derved kritisk reflektere over didaktiske modellers anvendelighed.	Kan selvstændigt udvikle og forny didaktisk tilrettelagte forløb i den pædagogiske praksis og inddrage refleksion over de individuelle/relationelle, institutionelle og samfundsmæssige betingelser heri.

DEL 3 – Oversigter

PRAKTIKKENS FUNKTIONER – 1. praktikperiode:

52 arbejdsdage incl. 5 studiedage - 30 timer pr. uge

	Praktikvejleder	Studerende	Studievejleder
Praktikforberedelse Research Læringsmål	Ansvarlig for researchdage, herunder vejledning. Støtter og vejleder i forbindelse med læringsmål. Deltager i ”trepartsmøde” med henblik på godkendelse af den studerendes konkrete læringsmål for praktikken på uddannelsesstedet.	Påbegynder praktikkedokumentet ved praktikforberedelsens start. Anvender researchdagene som en del af baggrunden for arbejdet med læringsmål. Præsenterer et udkast til læringsmål på 3. researchdag. Deltager i ”trepartsmøde”.	Afholder individuelle studiesamtaler med den studerende efter de to første researchdage. Vejleder studerende i forbindelse med læringsmål. Deltager i ”trepartsmødet”, godkender læringsmål.
Studiegrupper	Kan efter aftale deltage som ressourcepersoner i studiegruppernes arbejde	Organiserer studiegruppernes arbejde med faglig fordybelse i praktikkens CKF'er og studiegruppens arbejde med de konkrete læringsmål for praktikken	Vejleder studiegruppernes arbejde med konkrete læringsmål og faglig fordybelse. Er ansvarlig for afholdelse af læringsmålsformiddag i praktikforberedelsesperioden med deltagelse af studerende.
Studiedage 5 studiedage i 1.p	Vejleder den studerende i forhold til dennes forberedelse og efterbehandling af studiedagene.	Forbereder studiedagene gennem arbejde med de opgaver, der er stillet til studiedagene. Bringer studiedagenes indhold ind i vejledning og praktikkedokument.	Kan være den, der underviser og vejleder i studiedagene.
Vejledning	Tilrettelægger vejledning, formidler praktikstedets faglige profil, deltager i vedligeholdelsen af Praktikkedokumentet og følger op på arbejdet med læringsmålene.	Dokumenterer i praktikkedokumentet praktikkens uddannelses-elementer, herunder arbejdet med læringsmålene og underskrevne referater af vejledningsmøderne.	Holder kontakt med den studerende og praktikstedet og deltager i evt. justeringer af praktikforløbet.
Midtvejsstatus	Indsender efter drøftelse med den studerende inden en angivet deadline en skriftlig udtalelse til studievejlederen om, hvordan den studerende kan opfylde sine konkrete læringsmål. Deltager efterfølgende i møde med studerende og studievejleder, hvis der er udtrykt betænkelighed.	Drøfter forud for afgivelse af udtalelsen læringsmålenes status med praktikvejlederen. Praktikkedokumentet inddrages i drøftelsen. Kan kontakte studievejlederen såfremt drøftelsen giver anledning dertil.	Indsamler de indhentede udtalelser og tager evt. kontakt til praktikstedet med henblik på justering af praktikforløbet.
Afsluttende praktikvurdering	Senest 3 uger før praktikkens afslutning indsender praktikstedet en skriftlig begrundet indstilling vedr. læringsmålenes opfyldelse til pædagoguddannelsens praktiksekretær. Indstillingen er forud blevet drøftet med den studerende med inddragelse af praktikkedokumentet.	Deltager i processen omkring praktikvurderingen og inddrager praktikkedokumentet heri. Reflekterer i denne forbindelse over sit læringsudbytte.	Deltager i vurderingsmøde jf. § 22, hvis en studerende fra praktikstedets side er indstillet til betænkelig.
Efterbehandling	Kan efter aftale inddrages i efterbehandlingen.	Reflekterer over sit læringsudbytte og deltager i fælles evaluering af praktikforløbet. Perspektiverer sit læringsudbytte ind i det efterfølgende uddannelsesforløb.	Støtter den studerendes refleksion og perspektivering med faglig og personlig vejledning.

PRAKTIKKENS FUNKTIONER - 2. praktikperiode

26 uger incl. 10 studiedage - 32,5 time pr uge i 24 uger

	Praktikvejleder	Studerende	Studievejleder
Praktikforberedelse Research Læringsmål	Ansvarlig for researchdage, herunder vejledning. Støtter og vejleder i forbindelse med læringsmål. Deltager i ”treparts møde” med henblik på godkendelse af den studerendes konkrete læringsmål for praktikken – foregår på uddannelsesstedet.	Påbegynder praktikdokumentet ved praktikforberedelsens start. Anvender researchdagene som en del af baggrunden for arbejdet med læringsmål. Præsenterer et udkast til læringsmål på 3. researchdag. Deltager i ”treparts møde”.	Afholder individuelle studiesamtaler med den studerende efter de to første researchdage. Vejleder studerende i forbindelse med læringsmål. Deltager i ”treparts mødet”, godkender læringsmål.
Studiegrupper	Kan efter aftale deltage som ressourcepersoner i studiegruppernes arbejde	Organiserer studiegruppernes arbejde med faglig fordybelse i praktikkens CKF-er og studiegruppens arbejde med de konkrete læringsmål for praktikken	Vejleder studiegruppernes arbejde med konkrete læringsmål og faglig fordybelse. Er ansvarlig for afholdelse af læringsmålsformiddag i praktikforberedelsesperioden med deltagelse af studerende.
Studiedage 10 studiedage i 2. p	Vejleder den studerende i forhold til dennes forberedelse og efterbehandling af studiedagene.	Forbereder studiedagene gennem arbejde med de opgaver der er stillet til studiedagene. Bringer studiedagenes indhold ind i vejledning og praktikdokument	Kan være den, der underviser og vejleder i studiedagene.
Vejledning	Tilrettelægger vejledning, formidler praktikstedets faglige profil, deltager i vedligeholdelsen af Praktikdokumentet og følger op på arbejdet med læringsmålene.	Dokumenterer i praktikdokumentet praktikkens uddannelseselementer, herunder arbejdet med læringsmålene og underskrevne referater af vejledningsmøderne.	Holder kontakt med den studerende og praktikstedet og deltager i evt. justeringer af praktikforløbet.
Midtvejsstatus/ Midtvejsmøde	Indsender senest 3 dage før mødet en prioriteret dagsorden til studievejlederen – efter drøftelse med den studerende. Sender efter mødet en skriftlig udtalelse om hvordan den studerende kan nå sine konkrete læringsmål.	Indsender senest 3 dage før mødet en selvevaluering i forhold til de konkrete læringsmål. Selvevalueringen drøftes forinden med praktikvejlederen. Medbringer praktikdokumentet som en del af grundlaget for mødet.	Deltager i midtvejsmøde på praktikstedet og indgår i dialog om den fremlagte dokumentation og det videre praktikforløb. Tager evt. referat af mødet – ved betænkelighed. Sikrer, at udtalelsen modtages på uddannelsesstedet
Afsluttende praktikvurdering	Senest 3 uger før praktikkens afslutning indsender praktikstedet en skriftlig begrundet indstilling vedr. læringsmålenes opfyldelse til pædagoguddannelsens praktiksekretær. Indstillingen er forud blevet drøftet med den studerende med inddragelse af praktikdokumentet.	Deltager i processen omkring praktikvurderingen og inddrager praktikdokumentet heri. Reflekterer i denne forbindelse over sit læringsudbytte.	Deltager i vurderingsmøde jf. § 22, hvis studerende fra praktikstedets side er indstillet til betænkelig
Efterbehandling	Kan efter aftale inddrages i efterbehandlingen.	Reflekterer over sit læringsudbytte og deltager i fælles evaluering af praktikforløbet. Perspektiverer sit læringsudbytte ind i det efterfølgende uddannelsesforløb.	Støtter den studerendes refleksion og perspektivering med faglig og personlig vejledning.

MÅL – oversigt

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Fælles og overordnet for praktikuddannelsen er det, at den studerende gennem tre praktikperioder skal opnå viden om og færdigheder indenfor følgende områder:

- Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis
- Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk arbejde
- Praktikstedets målgruppe og dennes (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring
- Etik, værdier og menneskesyn
- Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis

1. praktikperiode	2. praktikperiode	3. praktikperiode
Den pædagogiske relation	Den pædagogiske institution	Den pædagogiske opgave - i lyset af samfundsmæssige forandringsprocesser
<ul style="list-style-type: none"> • Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske praksis • Samspilprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen • Kommunikation, samspil og konflikter i relationer • Magt og etik i relationer 	<ul style="list-style-type: none"> • Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende • Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling • Institutionaliserings betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af det kulturelle og samfundsmæssige vilkår • Praktikstedets organisation, kultur og ledelse • Internt og eksternt samarbejde • Magt og etik i den institutionelle ramme 	<ul style="list-style-type: none"> • Professionens arbejdsområder og opgavefelt • Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder • Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder • Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling • Professionsbevidsthed – og identitet • Den pædagogiske professions faglige bidrag til løsning af tværprofessionelle opgaver

Faglige kompetencemål

1. praktik	2. praktik	3. praktik
<ul style="list-style-type: none"> • Indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis • Indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer • Deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer • Opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis • Begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis • Demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder 	<ul style="list-style-type: none"> • Indgå i og bidrage til tilrettelæggelse og organisering af det daglige pædagogiske arbejde • Deltage i udviklings- og forandringsprocesser • Planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogisk processer • Dokumentere og formidle pædagogisk praksis • Begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis 	<ul style="list-style-type: none"> • Beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession • Yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppe • Redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt • Skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder • Redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling

DEL 4 – Øvrige forhold

Praktikpladser

Af bek. 1122, § 13, stk. 4 fremgår det, at ”*det skal tilstræbes, at den enkelte studerende gennem praktikperioderne opnår et bredt kendskab til den pædagogiske praksis*”

Bekendtgørelsen skelner mellem tre forskellige målgrupper:

- Børn og unge
- Mennesker med nedsat funktionsevne
- Mennesker med sociale problemer

Praktikpladsernes etablering og fordeling:

Det er kommunerne og regionen, der alene har ansvaret for at fremskaffe praktikpladserne til UCN. Opgaven varetages af et praktiksekretariat, som er placeret i en af regionens kommuner. Det er sekretariatets opgave at tilvejebringe det nødvendige antal pladser til pædagoguddannelsen i Nordjylland.

Pædagoguddannelsen har ingen indflydelse på hvilke praktikinstitutioner der stilles til rådighed, men for at sikre og udvikle et godt samarbejde om praktikken mødes pædagoguddannelsen med de personer i kommunerne der er ansvarlige for praktikken 1 – 2 gange årligt.

Forud for hver praktikperiode udmelder praktikpladssekretariatet en liste med de samlede praktikpladser til pædagoguddannelsen i Nordjylland. Listen omfatter alle de praktiksteder, der står til rådighed for pædagoguddannelserne i Hjørring og Aalborg.

Pædagoguddannelserne fordeler derefter praktikstederne mellem sig, så det svarer bedst muligt til den enkelte pædagoguddannelses behov. Fordelingen sker ud fra følgende principper:

- Ensartet og ligelig fordeling af institutionstyper (Børnehave, DUS/SFO, Boforner, o.l.)
- Pædagoguddannelserne skal tilknyttes praktikinstitutioner i de kommuner, der ligger i geografisk nærhed.

Ønsker en studerende at *låne* et praktiksted, som samarbejder med en anden uddannelsesinstitution, skal der rettes henvendelse til praktikkoordinatoren på egen uddannelsesinstitution senest 4 måneder før praktikkens start. For god ordens skyld skal det nævnes, at ikke alle ønsker kan imødekommes. Afgørelsen træffes af den uddannelsesinstitution, vi henvender os til.

Den konkrete praktikpladsfordeling tilrettelægges af det enkelte uddannelsessted.

Sygdom i praktikken

Under de lønnede praktikperioder gælder almindelige arbejdsmarkedsregler og regler for sygedagpenge. Studerende bør orientere sig om sygdomspolitik på det enkelte praktiksted. Som udgangspunkt skal studerende i praktik ved sygdom sygemelde sig på praktikstedet på 1. sygedag og i øvrigt overholde praktikstedets regler for sygemelding (og raskmelding).

Ved længerevarende sygdom skal pædagoguddannelsen orienteres - med henblik på at få truffet aftaler om indhentning af det *uddannelsesmæssigt* forsømte.

Ferie i praktikken

I de lønede praktikker har studerende ret til at holde ferie ligesom alle andre på arbejdsmarkedet - dvs. 2-3 uger i en 6 måneders praktikperiode. De studerende er omfattet af almindelige arbejdsmarkedsbetingelser, arbejdstidsregler og ferielovens bestemmelser - og indgår i praktikstedets planlægning af ferie. Studerende kan med andre ord ikke stille særlige krav - men kan på lige fod med andre ansatte *ønske* ferie. Der er tale om selvbetalt ferie.

En del praktikinstitutioner holder ferielukket i perioder. Dette kan være en udfordring i forhold til den studerendes løn, arbejdstimer etc. og skal aftales med praktikstedets ledelse. I øvrigt opfordrer vi til, at man kontakter praktiksekretæren, hvis der er spørgsmål i forbindelse med ferie i praktikken.

Der henvises i øvrigt til Studiehåndbog fra PLS.

Tavshedspligt - etik og moral

Der er megen etik forbundet med pædagogisk arbejde. Mødet med andre mennesker bearbejdes ofte sammen med andre. Videreformidling af oplevelser er særlig følsomt - især når de mennesker, vi omtaler, ikke har mulighed for at kommentere det, der siges.

Studerende opfordres ofte i undervisningen til at inddrage praktikerfaringer og dokumentationer fra praksis - og vi opfordrer på det kraftigste til, at studerende overvejer, *hvordan* erfaringer inddrages og videreformidles.

Studerende har naturligvis tavshedspligt (jf. Forvaltningslovens § 27) i forhold til personfølsomme oplysninger - og der er undervisning i reglerne om tavshedspligt inden første praktikperiode.

Tavshedspligt handler både om jura og etik. I forhold til optagelser (billeder, lyd og video) af børn og brugere skal de studerende være meget opmærksomme på etikken - og altid indhente samtykke fra de involverede (evt. forældre og pårørende). Institutionen bør altid spørge til råds.

Børneattest og straffeattest

Studerende kan som hovedregel forvente, at praktikstederne beder om børneattest og ofte også om straffeattest i forbindelse med praktikken. Det er vigtigt, at dette tages op på researchdagene.

I øvrigt skal man være opmærksom på at det er praktikstedet der skal indhente børneattesten og at dette kræver, at den studerende giver samtykke hertil.

Læs mere om børneattest og straffeattest her:

<http://www.politi.dk/da/borgerservice/straffeattest/straffeattester/straffeattester.htm#SubHeader3>

Praktik i udlandet

Det er ifølge Bek. nr. 1122, § 17 muligt at gennemføre den ene af de lønede praktikperioder i udlandet.

Et praktikforløb i udlandet tilrettelægges i samarbejde med pædagoguddannelsens internationale koordinator og foregår som udgangspunkt på de praktikinstitutioner, hvor der *er* indgået samarbejdsaftale. Det er dog også muligt at være *fremover* - hvilket betyder, at den studerende selv etablerer kontakt med et praktiksted i udlandet. Et praktikophold i udlandet skal planlægges i god tid.

Pædagoguddannelsen afholder et særligt tilrettelagt forberedelseskursus for studerende, som skal i praktik i udlandet. Det er obligatorisk at deltage i dette, hvis man vil i praktik i udlandet.

Et praktikophold i udlandet er som udgangspunkt lønnet, men det *er* en mulighed at få SU eller SU-lån, hvis man finder en praktik, der er ulønnet.

I forbindelse med praktik i udlandet fraviger studiechefen kravet om deltagelses- og mødepligt i studiedagene, kravet om 2/3-møde mellem studerende, studievejleder og praktikvejleder samt kravet om praktikstedets deltagelse ved en eventuel praktikvurderingssamtale.

Efter hjemkomst fra en udlandspraktik afholder pædagoguddannelsen et møde mellem studerende og den internationale koordinator med det formål at evaluere samarbejdet med den udenlandske praktikinstitution. Samtalen tager udgangspunkt i en skriftlig evaluering fra den studerende.

Såfremt det udenlandske praktiksted er betænkelig ved at godkende den studerendes praktik, skal den studerende have mulighed for inden for en frist på en uge skriftligt at kommentere praktikstedets indstilling. Herefter afholder uddannelsesinstitutionen et møde med deltagelse af den studerende, studievejleder, international koordinator og uddannelsesinstitutionens praktikkoordinator. (se procedure for praktikvurdering og vurderingsmøde). Afgørelsen om, hvorvidt en praktik godkendes eller ej, træffes af uddannelsesinstitutionen.

Ansøgning om praktik i udlandet sker ved henvendelse til uddannelsesinstitutionens internationale koordinator.

Del 5 - Værktøjskasse

Målgodkendelsesdokument

Vejlednings-dokumentation

Procesjournal

Målguide – ligger som link under praktikinformation:

http://www.ucn.dk/Forside/Uddannelser/P%C3%A6dagog/Om_uddannelsen/Praktik/Praktikinfor_mation.aspx

Målgodkendelsesdokument

GODKENDELSE AF LÆRINGSMÅL (Udfyldes af uddannelsesinstitutionens studievejleder)

Studerendes navn	Hold	Studienr.

1. praktikperiode	2. praktikperiode	3. praktikperiode
☐	☐	☐

Institutionsleder	Praktikvejleder

Institutionstype	Aldersgruppe

Godkendelse af læringsmål

"Ved praktikperiodens begyndelse udarbejder den studerende de konkrete læringsmål for praktikperioden. Læringsmålene udarbejdes med udgangspunkt i praktikstedsbeskrivelsen, jf. § 14, stk. 1, i praktiddokumentet, jf. stk. 1, og i bilag 7, dog tillige i bilag 8 for 6. semesters praktikperiode." (Jf. Bek. nr. 1122, § 15, stk. 2)

Læringsmålene udarbejdes i samarbejde med praktikstedet og uddannelsesinstitutionen, som skal godkende læringsmålene senest tre uger efter praktikperiodens begyndelse.

Læringsmålene godkendes ☐
--

Læringsmålene godkendes ikke i ved målmødet (se bagsiden for videre aftale) ☐
--

Dato

Studievejleder

Praktikvejleder

Notat udarbejdes, når læringsmålene ikke umiddelbart kan godkendes

Aftale i forhold til godkendelsesforløb – med dato og underskrifter:

Dato

Studievejleder

Praktikvejleder

Undertegnede studerende er gjort bekendt med dette notat

Studerendes navn (+ evt. underskrift)

Vejledningsdokumentation

Forslag til dokumentation af vejledning

Navn: _____ Dato: _____
Studerende

Arbejdsstedets stempel:
Dagsorden for vejledningstimerne:
Følgende problemstillinger blev drøftet, og der blev givet vejledning vedrørende:
Evaluering af vejledningstimen:
Arbejdspunkter/aftaler af det videre forløb:

Underskrift: den studerende

Underskrift: praktikvejleder

Procesjournal

- arbejdsredskab og hjælp til pædagogiske didaktiske overvejelser

Overvejelser: Nogle pædagogiske aktiviteter er *planlagte* og andre er mere eller mindre *spontane*. Nogle aktiviteter er direkte med udgangspunkt i barnets/brugerens initiativ/interesse – andre er med udgangspunkt i faglige overvejelser over *behov* – endnu andre planlægges med udgangspunkt i noget, den studerende gerne vil *prøve af* – det ene udelukker ikke nødvendigvis det andet! Fælles er det, at den studerende i procesjournaler (planlægger), analyserer, evaluerer og perspektiverer sine erfaringer - og herunder viser sin evne til at koble teori og praksis.

Eksempel på spørgsmål, man kan stille sig, når man arbejder med pædagogiske processer

Planlægning

Hvad er *aktiviteten* eller forløbet? Idéen? Målet? Fordele/kvaliteter? – succeskriterier?

Hvor mange skal deltage? Hvem? Hvorfor?

Hvad er min rolle?

Skal forløbet dokumenteres? Hvorfor? Hvordan?

Hvilke iagttagelser har jeg, som jeg tager hensyn til? (Deltagerne/målgruppen)

Hvad *ved* jeg, som jeg vil tage i betragtning? (teori)

Gennemførelse

Episodebeskrivelse – konkret (objektiv) beskrivelse af hvad der skete.

Nye iagttagelser - evt. hvad undrede jeg mig over?

Analyse

Def. : ”opløsning af et sammensat hele i dets enkelte dele”

(Dansk fremmedordbog, Gyldendal)

Hvad skete der? Hvad hæftede jeg mig ved? – *fokusering*

Hvordan kan jeg forstå/forklare det, der undrer mig?

Kan jeg med teori forstå/forklare? – både det, der *lykkedes* – og det, der måske *ikke lykkedes* i forhold til planlægningen ...

Evaluering

Def.: ”vurdering, kritisk bedømmelse”

(Dansk fremmedordbog, Gyldendal)

Hvad var godt? Hvad fungerede? Hvad var svært? Hvad synes jeg om hele idéen/aktiviteten?

Perspektivering

Hvad skal jeg huske til næste gang ... Hvad skal jeg arbejde videre med?

VED jeg nok? Er der noget, jeg burde læse lidt mere om? Hvad?

Er der et barn eller børn, jeg skal være særlig opmærksomme på? Hvorfor?

Hvordan var min rolle? Vil jeg gøre noget anderledes næste gang? F.eks. være mere eller mindre styrende?

Bek. om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog. Bilag 8

Specialisering

1. Signalement

Specialiseringen bidrager til uddannelsens målsætning ved at kvalificere til tilvejebringelse og anvendelse af viden, teori og metode inden for et specifikt arbejds-, funktions- eller fagområde.

Læring i fagområdet fungerer eksemplarisk, således at opnåede kompetencer inden for det valgte specialiseringsområde kan anvendes i forhold til øvrige målgrupper med andre samfundsmæssige, institutionelle og personlige betingelser. Ved fordybelse i og konkretisering af et specifikt arbejdsområde bidrager specialiseringen til at professionsrette uddannelsens øvrige fag og faglige elementer.

2. Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan

- a) anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen,
- b) opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder,
- c) reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelser inden for det valgte specialiseringsområde og
- d) udmønte professionsforståelse og professionsetik inden for det valgte specialiseringsområde.

3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Børn og unge

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Børn og unges livsbetingelser og trivsel, herunder omsorgssvigt og mobning, i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Inklusion og eksklusion.
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- e) Børne- og ungekultur, leg og aktiviteter.
- f) Brugerinddragelse og rettigheder, herunder samarbejde med og vejledning af forældre og andre pårørende samt fagpersoner.
- g) Udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov for pædagogisk støtte og indsats.
- h) Forebyggende arbejde og interventionsformer.
- i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for børn, unge og deres pårørende.
- j) Pædagogiske læreplaner og sprogvurderinger i dagtilbud.
- k) Skolestart og fritidsordning. Overgang fra daginstitution til skole.

Mennesker med nedsat funktionsevne

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Funktionsnedsættelse og livsmuligheder.
- d) Inklusion og eksklusion.

- e) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- f) Samarbejde med brugere, pårørende og professionelle.
- g) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- h) Brugerinddragelse og rettigheder.
- i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen, herunder centrale handicappolitiske målsætninger.
- j) Kompensationsmuligheder.
- k) Kommunikative processer og alternative kommunikationsformer.

Mennesker med sociale problemer

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Inklusion og eksklusion.
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- e) Opsøgende arbejde og interventionsformer.
- f) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- g) Brugerinddragelse og rettigheder.
- h) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen.
- i) Misbrug og psykiske lidelser.
- j) Truede familier, sorg og krise.